

R

ANNEX A

Princeton University Library

32101 060754478

60

61

۲۰۵

۱۱ نِسَانِ انْقِلَابِی

۳۱ مارت اختلال عسکری سی - حرکت اردو سنک حرکاتی -

۱۱ نِسَانِ مظفریتی - عبدالحمیدک خلعی

Abd al-Hamid Khalai

محرری :

ا. ر

طابع و ناشری :

کتابخانه عسکری - ابراهیم حلمی

۴۶ - باب عالی جاده سی - ۴۶

۱۳۲۵

11 NISAN İNKILÂBİ

MUHARRİRİ A. R.

91B 299 88

حرکات اردوسی قوماندان اکرمی برنجی فریق محمود شوکت پاشا

~~ANNEX A~~

۱۱ نيسان ۱۳۲۵ء لاجي

۳۱ مارت اختلال عسکريسي۔ حرکت اردو سنک حرکاتی۔

۱۱ نيسان مظفريتی۔ عبدالحميدک خايجی

محری :

ر. ا

طابع و ناشری :

کتابخانہ عسکری۔ ابراهیم حلمی

۴۶۔ باب عالی جادہ۔ ۴۶

۱۳۲۵

(A (RECAP) A)

DR572

• A37

1909

کتابخانه اسلام و عسکری

تجار زاده ابراهیم حلمی

مطبعة آرتین آصاوریان و مخدوملری

مقدمه

---

۱۱ نيسان انقلابی، تاریخ عثمانینک الهمم والکبارلاق

بر صحیفه سنی تشکیل ایدر .

سلاطین عثمانیه اره سنده وطنی الکیزیده خرابی به
سوق ایدن عبدالحمید ثانی نیک ساحه سیاسیا دن قالقماسی ،
افکار منوره ملتک ظلام مدهشه تعصبی سونکو پارلتیلر به
تاراج ایتسی ، حیات اجتماعی ملته جهالت و تعصب
یوزندن حصوله کلن عصیان خصومتکارانه نک هر دقیقه
ازالهنه امکان موجود اولسی بو انقلاب عظیمک طبایع
میزه سنندن معدوددر .

۱۱ نيسان انقلابی دور استبدادک خاتمه سی و دور
عدالت و حریتک مقدمه سی اولمق اعتباریله تاریخ سیاسیات
عثمانیه ده پارلاق بر فصل مشترک تشکیل ایدم جکدر .
۱۷۸۹ اختلال کبیری تاریخ جهان مدنیتده نه بیوک بر

دور کمال و ترقیہ مبدأ تشکیل ایلدی ایسه ، ۱۱ نیسان
انقلاب عظیمی ده تاریخ حیات ملتده عین صفحه تکاملی
وجوده کتیره جک ، عثمانلی ملتک مبدأ فوز و سعادتتی
تشکیل ایلدی جکدر .

شو کوچوک اثر ، ۳۱ مارت اختلال عسکریسنک
الواح الیمه سنی ، ۱۱ نیسان مظفریتک صفحات علویه سنی
تصویر ایتمک ، تاریخه انتقال ایده جک اولان بو مهم
وقایبی ضبط و قید ایتمک مقصدیله وجوده کتیرنشد .

---

۱. عبدالحمیدك دسائسی و اسباب اختلال

عبدالحمید و جنایتلری - ۱۰ تموز انقلابی - قانون اساسی -
فرقه منازعاتی - عبدالحمیدك اعاده استبداد تصوراتی - تدابیر خفیه سی -
فرقه منازعاتندن استفاده سی - اتحاد محمدی جمعیتی - بوجعیتك
ارتجاعه خدمتی - عبدالحمیدك قراری - آوجی طاہورلری -
عبدالحمیدك ملت عثمانیه به خیانتی - مبدأ اختلال .

عبدالحمید تحت عثمانی به جالس اولدینی زمان، سلطان
عبدالعزیز دورینك سیئات متوالیه سی ملتی زبون و پریشان
براقبوردی . وطنمزی انقراضدن قورتارمق ، شانلی
برماضی به مالک اولان عثمانلیلرک مقدرات آتیہ سی تأمین
ایتمک ایچون بویوک برسی و غیرته ، خارق العاده
بردهای سیاسی به احتیاج مس اییدیوردی .

عبدالحمید ، بواحتیاجی ازاله ایده جکنی وعد ایدرک
تحت عثمانی به جالس اولمش، قاردشی سلطان مراد خامسک
خلعی ایچون هر درلو دسائسه مراجعت ایدرک

نائل مقصد اولمغنی تأمین ایتمشدی. حیفاکه ملتك ادبار
وفلاکتی ده اوتاریخندن اعتباراً بدأ ایله مشدی !

عبدالحمید ، بدایت جلوسنده فکر تجدد ابراز ایتمک
ایسته مشدی. اولاً مدحت پاشایی موقع صدارت کتیرمش ،
مدحت پاشانک تشویق واصراری اوزرینه مشروطیت
اعلان ایتمش ، فقط بونی بردرلو هضم ایده میهرک مدحت
پاشایی طائفه نفی ایستدیرمشدی. دهاصوکره استبدادی اعاده
ایچون هردرلو تدابیره توسل ایتمش ، عثمانی روس حربنک
ظهوری ملت ایچون مبدأ فلاکت تشکیل ایله مشدی .

عبد الحمید ، بوسفرک بوتون حرکاتی بیلدیزدن اداره
ایدیور ، ملتك برجزؤ غضنفری اولان اردویی حربده
بیله ید استبدادی آلتنده بولوندرمقدن حیا ایتمیوردی .
برلین قونفره سی ، عبدالحمیدک مظالمی یوزندن حصوله
کلان مغلوبیتلرک بتون جزالری تعیین ایتمشدی: صربستان
وقره طاغک استقلالی ، بلغارستانک مختاریتی ، روم ایلیء
شرقینک خرسیتیان بروالی ادارهسنه ، قبریسک انکلتزه یه ،
بوسنه هرسلک آوستریایه ، قارص ، باطوم واردهان جهتلرینک
روسیه یه ترک ایدلسنه ، فضله اولارقده روسیه یه
۸۳۰ میلیون تضمینات اعطاسنه مجبوریت حاصل اولمشدی .

عبد الحمید ایسه بومغلوبیت فجعہنک مکافاتى اولوق اوزره
غازى عنواتى احراز ایله مشدی .

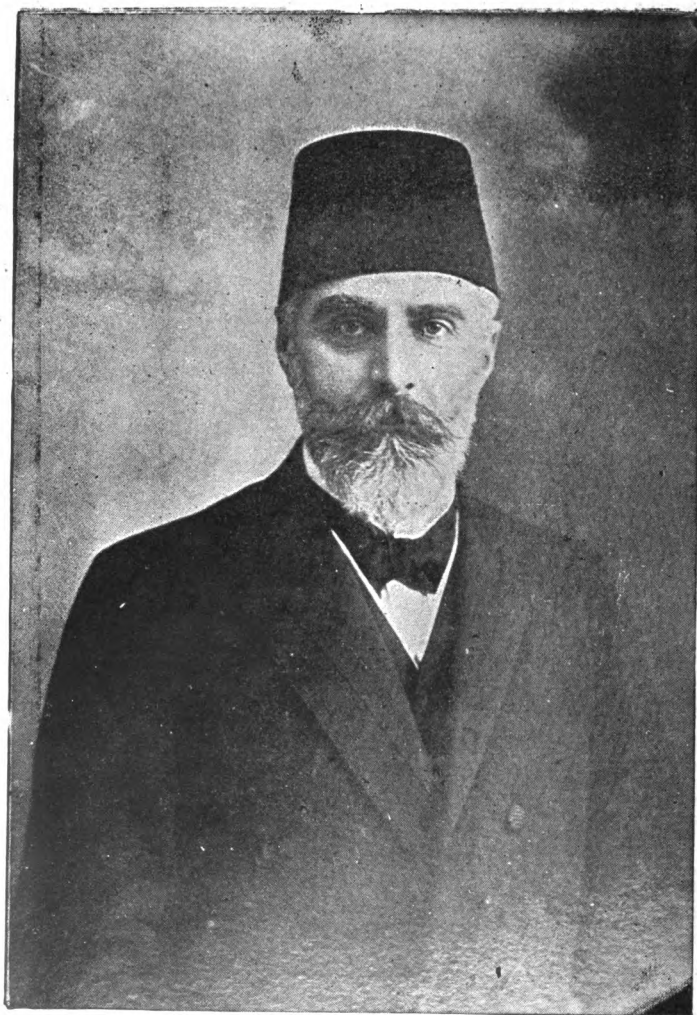
آرتق عبد الحمیدك دورینک بوندن سوکره دوام
ایدن ایام حکومتی خونین برسلسله جنایاتدن بشقه برشی
دکدر . برطرفدن روم ایلینک محصولدار طور اقلری
روسلر طرفندن ضبط اولونیور ، طونه نهرینک سبزین
ساحلرینه معکس اولان سطح دلاراسی عثمانلی شهیدلرینک
خون آلود جسدلریله مالمال اولیوردی . دیگر طرفدن
تونس کاملاً الدن کیدیور، روم ایلی شرقی بلغار استیلاسنه
معروض اولیوردی . عبد الحمید وطنک بوفلاکتی قطعاً
نظر اعتباره آلیوردی؛ سلسله جنایاتی حقنده ملتک قوه
محاکمه سنی کسر ایتمک ، افکار ظالمانه سنی حس ایتیه جک
برزمین متفسح حاضر لامق ایچون ملتک افساد اخلاقی
ایچون لازم کلن تدابیری اتخاذا ایدیوردی . برطرفدن
اسافل ناسدن مرکب جسم بر خفیه اردوسی تشکیل
ایدیور، بو اردونک هدف فلاکتی اولان اولاد معصومه
ملتی فیزانلره سوردیریور ، مرمرلرده بوغدیریور ،
آج براقیوردی .

عبد الحمیدك خلافتی اساساً مشروع دکلدی :

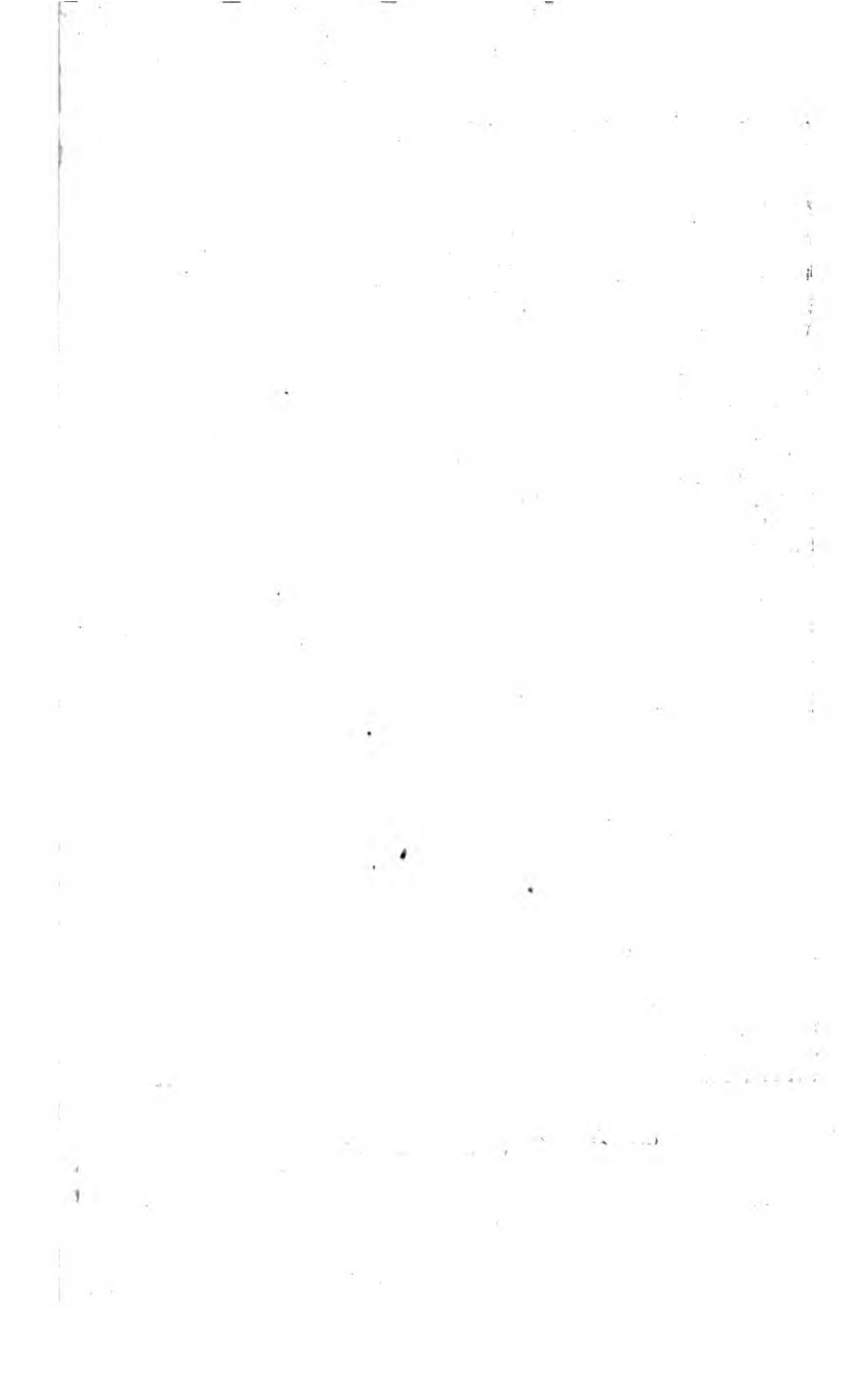
مواعظ دینیہ میں منع اجتسار ایدن ، کتب دینیہ میں احراق بالنار ایتدیرن ، وطنک ترقیات مغنوبہ سنہ خادم کتب معتبرہ میں محو ایہین ، اہل اسلامی مظالم کونا کون ایہ نفی وتلف ایتدیرن برخلیفہ نک بونام علوی میں احرازہ لیاقت کسب ایہہ میہ جکی طبعی ایدی . فقط عبدالحمید ، ملت حق مشروعنی بیلہ طلبدن عاجز برافہ جق درجہ دہ تدایر ظالماتہ اجرا ایتمش ، وطنی برخرابہ زار اسارتہ تحویل ایہہ مشدی . عبد الحمید دورینک یکانہ خاصہ ممتازہ سی جاسوس لقتدن عبارتدی . بو خاصہ منفورہ میں حازر اولان اسافل الک بیوک موقعلری احراز ایدیوردی . وطن اوغورندہ تحصیل کالات ایدن ناموسپروران ملت فقر و ضرورت ایچندہ پریشان اولدینغی ائنادہ ، عبدالحمید محافظہ حیات ایتمکن متولد برنشوہ فوق العادہ ایہہ سرایندہ آتونلر ، مجوہرلر ، ذوقلر ، نشئلر ایچندہ اسرار حیات ایدیوردی .

عصر حاضرک بو ظالم نہرونی ، وطنی کوز یاشی ، قان و آتش ایچندہ برافشدی . تاریخندہ دور استبداد نامنی آلان بو دور مشئومی خونین بر شائبہ جنایتلہ ملوث بر اقان ارمی قتالی ، ملتک ضرورت و سفالت ایچندہ مظلوم و متأثر : حریت ! صدالین قلبی قلبی تکرار

مجلس مبعوثان رئيسی احمد رضا بك

ایله مسی ، وطنک اداره حمیدیه مظالمندن بر آن اول
خلاصی ایچون پدر و مادرنی ترک ایدن پک چوق اولاد
وطنک آورو باده ضرورت و محرومیت ایچنده مردانه،
فقط متأثرانه امرار حیات ایله مسی، حیثیت ملیه عثمانیه نك
مغلوبیت سیاسیہ یوزندن رهین اضمحلال اولمق درجه لرینه
کلمسی اداره ظالمه حمیدیه نك طبایع میزه سندن معدود در .
بو اداره مستبده تمام اوتوز اوج سنه دوام ایتمش ، اوتوز
اوج سنه بومعصوم ملت خون و آتش ایچنده ضرورت،
سفالتمش چکمش ، اوتوز اوج سنه معزز وطنمزك هر
پارچه سی عبدالحمیدك محافظه حیات و مظالمی اغورینه
پارچه پارچه دشمن الینه تسلیم ایدلمشدی .
سلاطین عثمانیه نك اوتهدن بری رعایت ایلدک لری
عادات عثمانیه، عبدالحمید زماننده کاملاً محو اولمشدی .
عثمانلی پادشاهلری اجداد لرینک جوامع شریفه سنی زیارت
ایدرلر، انلرک سوابق شان وشوکتی ایله افتخار ایلرلردی .
عبدالحمید ایسه وطنک اک مهم نقطه لرینی صرف محافظه
استبدادی ایچون دشمن الینه تسلیم ایتمش، دور سلطنتی
دوام ایتمدیکی مدتجه ملته قان آغلا تمش اولدیغندن اجدادینک
سطوت وشوکتی ایله زماننک مظالم وفلاکتی حقننده اذهان

ناسده بر فکر مقایسه پیدا ایتمه مک ، دها طوغریسی
کندیسنی هر درلو مظالمی ، اعتسافاتی ، غدارلنی ایله برابر
ینه خلقه اینی طاتمق ایچون اجدادینک مفاخره عسکریه سنی ،
مظفریات فوق العاده سنی لسانه آدی رماز ، انلرک مر اقدینی
بیله زیارت ایتمکن اجتناب ایلردی .

عبدالحمید ، ملتی بار استبداد آلتسده ازمش ، ملتی
شعله افکارینی سوندیرمک ایچون هر درلو مظالمی اجرادن
کری طور مامشدی . سلاطین عثمانیه اسانید شعر و انشایه
حرمت ایدرلر ، ادبایی مظهر احترام ایتمکن خالی قالمالزلر .
بوش زمانلرینی مطالعه تواریح و تنظیم اشعار ایله امرار
ایدرلر ، وقت سفرده محاربه میدانلرنده فدای جان
ایلرلردی . عبدالحمید ، وطنک برر ترانه دار ذیروسی ،
اولاد وطنک اک حساسی اولان شعرا و ادبایی منفارده
سوروندیرر . آنلرک اولاد و عیالی نان پارهیه محتاج بر
حاله بر اقریر ، بوش وقتلرینی نیجه خانمانلرک سونمسنه بادی
اولان ، ملتی قهر و ادبار ایچنده یاشاتمق ایچون اسافل
جواسیس طرفدن ترتیب اولنان ژورناللری مطالعه ایله
امرار ایدردی .

عبدالحمید ، ییلدیز سراینی کندیسنه مقرر استبداد

اتخاذ ایتمش، اجدادینک اثرینه قطعاً اقتفا ایتزدی. عبدالحمیده کلنجیه قدر بتون عثمانلی پادشاهلری مزین و محترم سلطنت قایلرله شاهانه تفرجلی اجرا ایدرلر، گاه بکقوزک سایه دار اورمانلری ایچنده، گاه کاغذخانه نك چاغلیان کوشکلرنده اصرار حیات ایلرلر، ملتله برابر یاشارلر، ملتله تماسده بولونمغه غیرت ایدرلر دی. عبدالحمید، ملتک بر خصم جانی ایدی. ملتی محو و پریشان ایلمکی کنديسنه مشغله یکانه اتخاذ ایله مشدی. انک عندنده مفاخر اجدادک، رحم و شفقتک ذره قدر اهمیتی یوقدی. اک مقدس بیلدیکی شی، نفسی و بونفسی محافظه ایتمک ایچون اتخاذ ایله دیکی تدابیر ظالمانه ایدی.

بر حکمدارک ملتله برابر یاشامسی، ملتک احوال ظاهریه و فکریه سنه مطلع اولمسی، ملتک محبت قلبیه و احترامات مخصوصه سنی جلب ایچون فوق العاده الزمدر. عبدالحمید ملتدن او قدر اوزاق یاشامش، اولاد وطنک پریشانیسنه اودرجه غیرت ایله مشدی که، هر کسک قلبنده ظلم و استبداد ایله مرادف اولان بو نامه قارشى عظیم بر نفرت و عداوت حاصل اولمشدی. بو عداوت انقلاب اخیرى متعاقب فعلاً ده اثبات ایدلمش، عبدالحمید نامی

وطنپرور قلببرده عظیم برحس نفرت پیدا ایتمکدن خالی
قللامشدی .

عثمانیلیرک وبالخاصه عثمانلی اردوسنک حکمدارلرینه
محبتی مثل سائر حکمنده در . عثمانلی اردوسنک مظفریتی،
عثمانلی پادشاهنک مظفریتی عد و اعتبار اولنوردی . ملت
ایله پادشاه بینندهکی روابط غایت صمیمانه ایدی . بوروابط،
عبدالحمید ثانی زماننده ظاهری بر حال کسب ایتمش، فقط
قلبلردن الی الابد سیلنمشدی .

حال بوکه ملت ایله پادشاه بیننده غایت صمیمی بر
رابطه موجود اولمق اقتضا ایدر . حکمدار بر ملتک
تمثال نجابتیدر . ملتک نظر حرمت و احترامنی جلب
ایتمین بر حکمدارک تحت و تاجی اساسسز بر استنادگاه
موققدن، محکوم زوال بر شعشعه موقتهدن بشقه بر شی
دکلدر . بیوک فره در یقک دیدیکی کبی : « بر حکمدار
ملتک اک برنجی خادمی اولمالیدر . » و بوخدمتده ملتک
اعماق قلبنده عظیم بر حسن احترام اویاندرمالیدر .

عثمانلی ملتی ، اوتوز اوچ سنه دن بری حکمداره
محبت حسنی قلبندن ابدیاً سیلنمشدی . و بونیده کندیسلی
ایچون موجودیت ملیه نامنه حقیقی بر محرومیت ، بر

اکیسکک عد ایدیوردی. اورویا حکمدارلرینک فعالیت سیاسیہ سنی، مناسبات بین المملدہ حائز اولدقلری موقع و اعتباری صحیفہ جرائدہ مطالعہ ایتدکجه، بونی عبدالحمیدک مظالم و سیناتی ایله مقایسہ اییدیور، بتون جرائد اجنیہ نک (قائی سلطان) نامیلہ یاد ایلدکری، حکمداران موجودہ میدانندہ اک ظالمردن عد اولنان بر پادشاهه مالک اولمق بدبختلغنه دوچار اولدقلرندن طولای مایوس اولیورلردی. عبدالحمیدک قاردشلی حقنہده نفرت وعدواتی پک ظالمانہ ایدی: عبدالحمید، طولہ باغچہ سراینده اقامت ایدن سلطان محمد رشاد خان خامس حضر تلیخی جاسوسلرله محاصره ایتدیریور، سلطان مراد مظلومی چراغان سراینه حبس ایدیوردی. بو ایکی سرای، عبدالحمید ظالمک برادرلرینه تخصیص ایتدیکی بر محبس حکمنده ایدی. بو سرایلرک اطرافی صباحره قدر نوبتجیلرله ترصدایدیلردی. قیشین، دکرده مدہش طالغہلر، هواده حیاقفریب قاصرغہلر پیدا ایدن هولناک، خشیت انکیز فورتنہلر، مرمرہ یه ناظر بو ایکی سرایک ریختملری اوزرینہ برصوت عقورانہ ایله آتیلدینی زمان، اوراده، عبدالحمیدک تطمین احتراصاتی ایچون صباحره قدر نوبت بکلہ یں بیچاره نفراتی تفنککریله

برابر آیر کتورر ، مائی مرمره نك قمرنده یاتان شهدای
وطنه معصوم بروطن اولادیدها التحاق ایلردی . بعضاً
چراغان سراینک جسیم آیلاتوسلر ، معطر اخلامورلر ،
مهیب چنارلر آتنده برسکون ماتمین ایله آغلابور کبی طوران
پنجره لرینه عطف نظر اولندیفی زمان ، بوراده محبوس بر
پادشاهک اولاد لر یله برابر یأس وسفالت ایچنده یاشادینی
تخطر اولونور ، اوزمان وطنی ، ملتی ، خاندان سلطنتی فلاکت
واضمحلاله سوق ایدن ییلدیز ظالمی حقنده قلبده عظیم بر
طغیان عداوت حصوله کلیردی .

برصباح ، مراد مظلومک وفاتنی بر لافیدیء ظالمانه ایله
ملته اعلان و اخبار ایدن بر تبلیغ رسمی ، بتون کوزلره اشک
تأثر دو کدیر مشدی . عبدالحمید ، خانمانلر سوندیرن
خفیه لرینک جنازه سی ایچون هر درلو اختلافاته مساعدنه ایله دیکی
حالده ، بیچاره قارده شنک نعش محترمنی برصباح ایر کندن ، درت
خفیه اوموزنده یکی جامعه نقل ایتدر مشدی . اوکون
جنازه نك کچه جکی سواقلر ، بو فاجعه الیمه نك قلب ملتده
حسن انتقام تولید ایتمه سی ایچون کاملاً تخلیه ایدلمش ،
تک توك کلوب کچس لر برر برر نفی اولونمشدی .
عبدالحمیدک بو ظلمی ملتی اودرجه متأثر ایتمشدی که ، پک

چوق کیمسه لر مراد خامسك حیات بدبختانه سی ایچون اشك تاثیر دوکیور، بابالری زندان کوشه لر نده باتان، فیزانلره نفی اولونان عائله لر آجی آجی آغلایسورلر، فقر و ضرورت ایچنده یاشامغه محکوم اولیورلردی .

عبدالحمیدك استبدادی آرتق تحمل ایدیله میه جك بر درجه یه کلمشدی . بو کابوس مظالمی ملتک سر فلاکتدن قالدیر مادنجه امید نجات و سلامت امکان خارچنده ایدی . عبدالحمیدك ازاله وجودینه تشبث ایدن فداکاران وطن، بیلدیز میداتی مدهش بر بومبا تاثیریه مخوف زلزله لر ایچنده بر اقدقلری زمان ، عبدالحمیدینه تخلیص حیاته موفق اولمش ، جکرلری پارچه لانان چوجققلر ، قانلره بوغولان عسکرلر ، دیوارلره یاپیشان انسان بینلری ، قانلی ات پارچه لری اره سندن بر هیولای ظلم و اعتساف حالنده سراینه دونمشدی . آرتق اوندن سوکره محبس لر، زندانلر تکرار آچیلمش، قافله مظلومین کوزلرندن خون تائر آقیده رق مجهول افقلره طوغری کوندرلمکه باشلامشدی .

عبدالحمید عثمانلی ملتک فلاکتنه خدمت ایدیوردی . ملت ، فقر و ضرورت ایچنده یاشادینی، یمنه سوق اولونان عسکرلر

معاشسز، اج بی علاج چوللر اور ته سنده قالدینی حالده، عبدالحمید واردات حکومتی سرقت ایدیور، حق ملتی غصب ایل یوردی. اردونک تجهیز و تنسیقی حقنده متعدد لایحه لر تقدیم ایدلدیکی حالده، عبدالحمید بونلرک هیج برینی مطالعه ایتیمور، خانمانلر سوندرین، عائله لر پریشان ایدن ژورناللر مطالعه سیله وقت کچیر- یوردی. ملت، ضرورت و سفالت ایچنده یاشایور، عبدالحمید موفقیات ظالمانه سندن ممنون و مفتخر یوزلرجه جاریه لر، الماسلر، یاقوتلر، آلتونلر، بانقنوطلر، بی نهایته ژورناللر ایچنده خونریزانه، خسیسانه برحیات امرار ایدیوردی.

عبدالحمید، اولاد و وطنی بربرر منفارده سوروندیردیکی ائساده روم ایلیده آتش اختلال حکم فرما اولیوردی. وطنک بو دلنشین ساحه لر ی کنج ضابطلرک، ییچاره عائله لرک، معصوم چوجقلرک قانلریله مالامال اولیوردی، بیلدیز سرانی طولدیران اسافل حشرات کویا ناموس پروران ملتک مقدراتیله استهزا ایدیورمش کبی هر درلو نعم والطفه مستغرق اولدقلری ائساده، انا طولیده قحط و سفالت حکم فرما اولیوردی. ساحه وطنی طولدیران فریاد مظلومین عبدالحمیدک ظلم و جنایتله قاراران وجداننده بر عکس ترحم بولامیور، فقط جکرکاه ملتدن قوپان فغان

برنجی فریق محمود مختار پاشا

مظلومانه بارگاه ابدیتده جای قبول بولیور ، عبدالحمیدك
خاتمه استبدادی آرتق تقرب ایدیوردی . ۱۰ تموز
انقلابی بو سلسله استبداده نهایت ویرهش ، ملت عظیم
بر سرور حربت ایچنده اثبات موجودیت ایله مشدی .

۱۰ تموز انقلابی روم ایلیده قطعی نتیجه لر حصوله
کتیردرجك درجه ده حاضرلانیدی انزاده استانبول بار
استبداد آلتنده بی تاب بولونیوردی . بو استبدادك
هوای فاسدینه آیشانلر کنیش نفسلر آله رق خالدن
ممنون ، آتیدن بی خبر بر صورتده عبدالحمیدك قوتنه
استناد ایدیور ، وطنی قوه قاهره سیله فلاکتدن تخلص
ایده جك اردونك رسنه طاغرنندن بیسلیزی تهدیدات
متوالیه سی آلتنده بولونیدیردیغنی خبر آلان وطنپروران
ملت ایسه قلبلرنده عظیم برفرح و انبساط اولدیغنی حالده
آتی وطنك شمشعه بی نهابه سیله ممنون اولیوردی . فقط
بر صباح ، اوراق حوادنده کورولان بر اعلان ، ملتك
ناصیه سنده ظاهری برلمه سرور حصوله کتیردی . جبراً
آنان بر حریتی صافدلان اهالی به قارشی لطفاً ویرلمش بر
عاطفت صورتنده کوسترن بو اعلان رسمی شوسطرلری
احتوا ایدیوردی :

شرفتملق بیوریلان اراده سنیة حضرت ظل اللمی
منطوق هابونتجه مرجع عالیسنندن کشیده قلنان تلغرافنامه
عمومی صورتیدر :

تاسیس جلیل جناب خلافتیناهی اولان قانون اساسیده
صورت تشکیلی بیان اونان مجلس مبعوثانک اجتماعه دعوت
اولنمسی شرفتملق بیوریلان اراده سنیة حضرت خلافتیناهی
ایجاب عالیسنندن بولتمش وحکم جلیلی بالجمله ولایات شاهانه
والیلکریله لویه غیر ملحقه متصرفلقرینه تبلیغ قانمش اولمغله
اوراجده قانون مذکورده مذرج صفاتی حائز اعضانک
انتخابک اجراسی .

* *

تموزک اون برنجی کونی صباحی، استحصال حریت ایدن
عثمانیلیری عظیم برمنونیت ایچنده براقان بواعلان، سنه لردن
بری ظلم واستبداددن بشقه برشی کورمهین ملتہ کنیش
بر نفس آلدیردی . آرتق سواققر بیوک بر
سوینج ایچنده دونانیور، نمایشر کوز یاشلری ایچنده
اجرا ایدیایور، بتون شهر بی نهایت برترانه حریت
ایچنده عکس انداز اولیوردی. بوسرور وشادمانی یه عبدہ
الحمد بیله اشترک ایدر کچی کورونیوردی. غزته لر جبراً

آنان بوحریتک عبدالحمید طرفین ویرلدیکنی یازه جق
درجه ده ابراز سماحت ایدیوردی . بوشنلکر کیجه
کوندوز، ایلرجه دوام ایتمش ، نهایت انتخاب اجراسنه
موفقیت حاصل اولمش، مجلس مبعوثان عظیم بردبده ایله
کشاد ایدلمشدی .

عبدالحمیدک مجلس مبعوثانده هان پک آز مدت
طورمسی ده اثبات ایدیوردی که ، ملنک قاتی دوکمکدن
باشقه بر وظیفه ایفا ایتمین بو قانلی پادشاه وطنک حریتی
بر درلو چکه مه مش ، ملتی بتون حریت وجدان و افعالیه
کورمکدنسه بر آن اول مجلس مبعوثاندن چکلمکی ترجیح
ایتمشدی . و او آندن اعتباراً بو معزز حریتی ملنک
آندن غضب ایتمک ، ساسله جنایانسه یکیدن باشلامق ایچون
تدبیرلر ، دسیسه لر دوشونمکه باشلامشدی .

عبدالحمیدی سلطنتده براقق کبی بیوک بر علوجناب
اظهار ایدن ملت ، بو ظالم پادشاهه ظاهری بر محبت
ابراز ایتمکدن ده خالی قالمشدی . آرتق هرکس عبدالحمیدک
اغاده استبداده موفق اولامیه جغنه قائل اولیور ، آوجی
طابورلری سلانیکدن استانبوله کتیریلیور ، فکر حریته
خدمت ایدن بو طابورلردن رجعت استبداده قارشى

مقاومت اجراسی تصور اولونیوردی . بو طابورله
حدندن زیاده اهمیت ویریلور، آوجی طابورلرینک سائر
طابورلر اوزرینه بیوک بر تاثیر اجرا ایتدیکی کورولیوردی .
بو تاثیرک ، ۳۱ مارت اختلال عسکریسنه پک بیوک
دخلی اولمش ، حربتی محافظه مأمور ظن ایدیلن
دردنچی آوجی طاבורی استبدادی اعاده به خدمت ایله مشدر .

مجلس مبعوثانک کشادنن بر مدت صوکره فرقه منازعاتی
باش کوستر مشدی . بو منازعات شخصیه انتقال ایده چک
درجده دوام ایدیور، جر منفعت ایچون تشکیل اولونان
بعض جمعیتلر میان استبداد اولان ذهنلرده برامل ارتجاع حصوله
کتیریوردی . فکر ارتجاع ، بتون قانلی لوحه لر به
قودن فعله کلمک ایچون آنی بر فرصتک، قوتلی بر تشویقک
ظهورینه وابسته بولونیوردی . او آنه قدر فکر
ارتجاعک ظهورینه یکانه مانع، اتحاد و ترقی جمعیتی ایدی .
جمعیت محافظه مشروطیته مقتدر، منور، وطنپرور فکرلردن
مرکب بولونیور، ملتی استبداددن خلاص ایچون هر درلو
فداکارلنی اختیار ایدیوردی . فقط جمعیه مخالف اولمق اوزره
اتحاد محمدی نامیله اساسسز ، فقط جلب قلوب ایچون
مؤثر بر جمعیتک تأسیسی، جمعیتدن ممنون اولمک انلرله

فکر استبداده خدمت ایدنلر ایچون بر وسایله
 انتفاع انخاذا ایدلمشدی . بو جمعیت اعاده استبداد ایچون
 تاسیس ایدلمش اولدینی حالده ، اسمک اهمیتی جهلای
 عوام اوزرینه بیوک بر تاثیر اجرا ایدیور ، غیرممنونلر
 فرقهسنه بر استناد تشکیل ایدیوردی . عبدالحمید بو
 حادثات سیاسیهنک بتون صفحاتی تعقیب ایدیوردی .
 عبدالحمیدک بر مقصدی واردی : اتحاد محمدی جمعیتی اده
 اتمک ، اتحاد فرقهسیله احرار فرقهسی بینندهکی منازعاتدن
 استفاده ایلمک ، جهله ناسی بر تاثیر معنوی ایله اده
 ایتدکن صوکره بوقوتی آوجی طابورلرینه قارشی استعمال
 ایلمکدی . عبدالحمید آوجی طابورلرینی اده ایتدکن
 صوکره بتون طابورلری قیام ایتدیره چکنی بیلور ، و بو
 سایهده شروطتی ده ، حریتی ده پریشان ایده چکنه ، کندیسندن
 استرداد حریته موفق اولان ملتدن حقیقی بر انتقام
 آلاچغنه قانع بولونیوردی .

عبدالحمید ، اجنبی بانکهلرندن کتیر تدیکی ایکی ملیون
 لیرایی بو املک حصولنه تخصیص ایدیور ، دردنجی
 آوجی طابورلرینی اده اتمک ایچون پاره لر توزیع ایتدیریوردی .
 عبدالحمیدک افراده تلقین ایتدیردیکی بکانه فکر ، شریعت

ایسته مکدن عبارتدی . فقط شریعت اولانجه علوتیه
حکم فرما اولیوردی !

عبدالحمید بو تصورات لئیمه ایله مشغول اولدینی
صرده بر غزته محرینک کوپری اوزرنده قتلی ایشه
باشقه بر رنک ویرمش ، خصوصیه قاتلک بولونماماسی
بو جنایته برکسوۋ اسرارانکیز بخش ایله مشدی . عبدالحمید
بوفرصتی قاجیرمامغه قرار ویریور ، اعاده-تبداد ایچون ترتیب
ایتدیکی بلانی آنی بر صورتده تطبیق ایله مکه باشلا یوردی . بر
طرفدن قیدشله لره کیزلی کیزلی پاره لر توزیع ایدیلیور ، بو پاره لری
درجیب ایدن جهلای نفرات در حال برر حامی شریعت
کسیلیوردی . عبدالحمید هر شئینی حاضر لامشدی .
عسکرک اجانبه طوقونماماسنی تأمین ، اختلالک مقتدر خانلر
طرفندن اداره سنی تسهیل ایله مشدی . بتون عسکر
آیاصوفیه میداننه طوبلانہ جق ، شریعتک محو اولدینی
سویلنه جک ، جمعیت محو ایدیله جک ، حریتہ خدمت
ایدن ضابطلر کئینله جک ، مبعوثلردن اک مقتدرلری تلف
ایدیله جک ، قاینه نک دکشدیرلمسی طلب اولونه جقدی .
و صوکره عبدالحمید ، سنه لردن بری طومادینی قانلره

افراد معصومه ملتی سراپا غرق ایدہ رک سفیل پاشاری ،
جانی مأمور لری، آچاق جاسوس لریلہ ادامہ حیات ایدہ جک،
ینہ اولاد وطن منفالردہ سورونہ جک ، ینہ ضابطان
سفالت ایچندہ یاشایہ جق، ینہ چوجق لرا اوکسوز قالہ جق،
مرا رتلی کوز یاشلری دوکولہ جکدی !

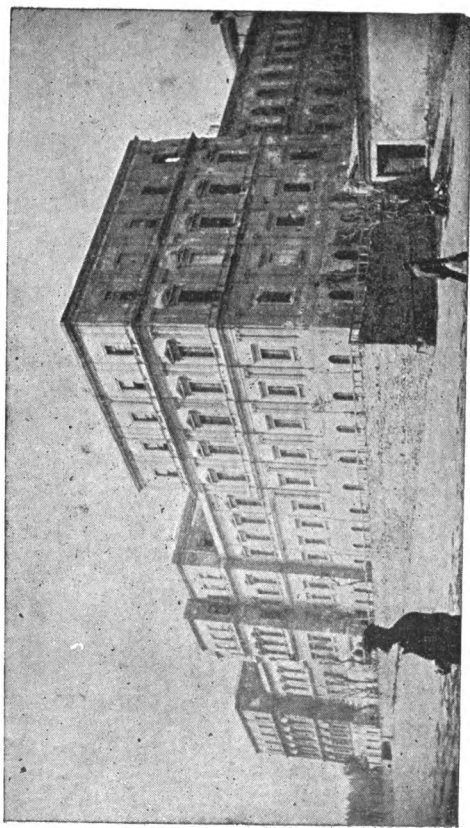
۰۲. ۳۱ مارت اختلال عسکریسی

---

۳۱ مارت صباخی - طاصی عسکر لک آيا صوفيه اوکنده اجمايى -
۳۱ مارت وقاييى - ۱ نيسان کيجه سي - ۱ نيسان وقاييى - مکتبلى
ضابطانک قتلى - ۳ نيسان سلاملى - استبداد عسکرى - عبدالحميدک
ممنونيتى - اختلال عسکرينک ايکنجى و اوچنجى اردولره تاثيرى - حربت
اردوسنک استانبول اوزرينه حرکتى .

---

۳۱ مارت صباخی، استانبول آفاقى دهشتلر ايجنده
براقان متوالى تفنک صدالرى ايله انفلاق ايتمشدى. کيجه
ساعت يديده باشلايان عصيان عسکرى کتدکجه توسع
ايدنيور، عسکر آياصوفيه ميداننه فوج فوج طوپولانيور،
يشيل، سياه، بياض بايراقلر بو عصيان عسکرى
مرتبلىرينک فکرلرى قدرمشوش برحاله آياصوفيه ميداننده
تموج ايدنيوردى. آرتق هرکس سواقلره فيرلاشدى.
اختلالک ايلک نشانه هيچان انکيزى اولان تفنک صدالرى
خلقى تماماً ايفاظ ايتمش، هرکس بوناکھانى اختلالک

طاش قيشله

اسبانجی اکلایق ایچون متردد خطوه لرله ایلیریلیور، صباحک
سکونت سحرسی ایچنده آیاصوفیه میداننه طوغرو مسلح
عسکرلرک، خواجهلرک قافله قافله کیتدکلی کورولیوردی.
اوتده، بوغلبه لکک متوالی جریانلری ارسنده، قیرمنی
فسلی، یانطالونی بیرتیق، فسی پوسکولسز، پارمقلری
پوینندن چیقمش برسر سرنک بدستانه، عاصیانه برطور
ایله شریمتدن بحث ایتدیکی ایشیدیلیور، بریده بو عصا الیم
نتیجه لر احداث ایده جکنه مطمئن بروطنپرور، ملال
آود، اندیشه ناک برسیا ایله دوشونیور و بو اختلاک
بتون صفحاتی تدقیق ایچون قافله لاره سنده ایلیریلیوردی.
آیاصوفیه میدانی صاری البسه لی، یارلاق سونکولی آوجی
طابوری افراد یله طولمشدی. جیلرینی آلتونلرله طولدیران
بو عاصیلر، شریعتک برر قهرمانی کسيلمشردی. بتون
عسکر آیاصوفیه میدانی احاطه ایتمش، سوقاق باشلرینی
طوتمش، خواجهلردن بشقه کیمسه نک کچمه سنه مساعده
ایتموردی. سلطان احمد باغچه سنک اوکی صنایع آلائی صبیان
بلوکلریله قوشادلمشدی. وطنک بونانکورچو جقلری، لارنده
مارتینلر، متصل اوینا یورلر، بیلیشیق، شماریق برسیا ایله تفنکلیینه
طیانیورلر، آوجی طابوری نفرلرینک بتون امرلرینه

منقاد اولیورلردی . آیاصوفیه میدانی ، دیوان یول اطرافنی
 احاطه ایدن بو عاصی عسکراره سندن هیچ برکیسه کچه میور ،
 پولیس لر کویا بو حرکت عصیانیه ده ادامه انضباطه مأمور
 ایمش لر کبی بر فعالیت فوق العاده ایله عسکرلر اره - سنده
 طولاشیورلردی . اوتده بر ژاندرمه ، فسفی آرقه سنه
 بیقمش ، تفنگنی اوموزینه آلمش ، آندن آقان ترلری
 سیلیور ، دیگر طرفدن صیدان افرادینه نطق لر ایراد
 ایدیور ، و بو حاکمیتدن ممنون و مفتخر صفلر اره سنده
 طولاشیوردی . صوکره بر قاج آوجی نفری قیشله لر
 قوشیور ، اغفال ایتدیکی نفرلرله برابر دیوان یولندن کچوردی .
 خلق بو اختلال عسکرینک بتون اسرارینه غیر واقف
 دیوان یولنده کتدکجه تزاید ایدیور ، حربیه نظارتی جواری
 عاصی عسکرله مالامال اولیوردی . عصیان عسکرینی
 باصدیرمق آرتق امکان خارجه کلشدی . خاصه قوماندانی
 بو اختلالک بر آن اول اوکنی آلمق ایسته مش ، فقط حربیه
 ناظرینک ترددی ، صدر اعظمک قورق اقلغنی هیچ بر تدبیر
 اتخادینی تأمین ایده مه مشدی . اختلال کتدکجه توسع
 ایدیوردی . قیشله لرده ضابطلر پارچه پارچه ایدیلیور ،
 نصیحتیه جرأت ایدن ضابطان ایکی قورشونله آندن

دوشوریلپوردی . بوجنایتلر کتدکجه تزايد ایدیوردی .
برضا بط کو پریده جانیه بر صورتده قتل ایدلمش ، آقشاملره
قدر سوقاق اورته لرنده یاتور ، آراه جیلر بر تعصب ظالمانه
ایله بوبد بخت قهرمانی طاشیمقدن اجتناب ایدیوردی . آرتق
بتون سوقاقلر اهالی ایله طولمش ، دیوان یولنک غلبه لکی
فوق العاده تزايد ایله مشدی . ساعت بشه طوغرو ایدی که ،
اوزاقدن بیاض ، بم بیاض بر قافله کورندی . بوقافله ، صرف
خواجه لردن مرکبدی . قافله نک اطرافنده اوزون بویلی ،
کونشدن یوزلری یانمش عسکر لک کسکین قضا طوره لری
پارلایور ، اوکده بر بوریزن آیاصوفیه میداننه طوغرو
بورو چالیوردی . قافله نک اوکنده ، ایچنده ، اطرافنده
بژمرده قیافت . آیاغی چیدلاق ، تعصبندن چیلدیر مق
درجه لرینه کلش جهله عوامک باغیره باغیره کیتدک لری
کورولپور وبتون و بولوله عظاما ایچنده آهسته ، خفیف
تکبیر صدالری ایشیدیلپوردی .

بوقافله ایاصوفیه میدانی تماماً طولدیرمش . عسکر دن
نه ایستدک لری سئوال اولونمشدی . عسکر درتشی طلب
ایدیوردی :

۱ . قاینه نک سقوطی ،

۲ . مبعوثان دن بعضرك مباعدى ،

۳ . احكام شرعيه نك تماهى تطبيقى ،

۴ . آلايلى ضابطانك يرلرينه تعيين .

فقط بودرت آرزو ، استبدادى اعاده ايچون تماما كافي

ايدى . عسكر بو آرزونك ساعت يدى به قدر ايفاسنى طاب

ايدىيور ، بواننده چنايتلر ايقاعندن خالى قالميوردى .

بنائى ربانى بى ظالمانه برصورتده بيقمق جسارتى كوسترن

بودنيلر ، جييلرينه طولدير دقلرى رشوتلر تاثيرى ايله

شريعتدن ، عدالتدن بحث ايدىيورلردى . آرتق تفنك .

صدالرى استانبول آفاقنده مديد ظنينلر حصوله كسترمكه

باشلامشدى . جيبخانهلر چاتير چاتير قيريليور ، سلاحلر

حريصانه يغما اولونيورلردى . وطن ، ملت ، حریت تهلكهده

بولونيورلردى . هر كس ايكيشراو چرطوبلانىش ، بو اختلالدن

متاثرانه بحث ايدىيور ، عاصى نفر قورشونندن قورتيلان

كنج ، وطنپرور ضابطلرگ ميبويل البسه لرله كزدكلرى

كوروليورلردى . بتون بو عاصى نفر لر نه ايسته دكلرى سئوال

اولوندينى زمان : شريعت ايسترز ! دييورلر ، فقط بو

طلبلرينى محق كوستره جك هيچ بر دليل كوستره ميبورلردى .

اياصوفيه ميداننده ، بياض چيچكلر آچمغه باشلايان كستانه

آغاچلرینک لطیف کولکله لری آئنده صاری البسه لی عسکرلرک
سونکولری پارلایور ، بتون حرکات آوجی طابورندن ایکی
چاوش طرفندن اداره اولونیوردی . بوچاوشلر بتون
عسکره قوماندانلق ایدیور ، معیتلرنده براق نفرله بر
بوریزن بولونیوردی . ایکی چاوشک بروضه وقورانه ایله
ویردکلری امرلر تکمیل افراد طرفندن کمال سرعتله اجرا
اولونیوردی .

اوکون مجلس مبعوثانه کان مبعوثلرک مجموعی ، انجق قرقه
بالغ اولمشدی . مبعوثلردن بعضلری وطنک تهله کده بولوندیغی
بیان ایدیور ، عصانک آرزولرینی اسمافدن بشقه چاره
قلمدیغی درمیان اولونیوردی . فنط قابلرده جایگیر اولان
اندیشه وهیجان ، کمال سکونتله اجرای مذاکره یه مانع
اولیوردی .

مبعوثان ، مذاکرات ایله مشغول اولدیغی صروده
سونکولی نفرلرله برابر برهیئت علمیه مبعوثان صاوننه
داخل اولمشدی . هر طرفده عظیم برهیجان حکم فرما
اولیوردی . طیشاریده ، آیاصوفیه میداننده ، صاری البسه لی
آوجی نفرلری ، پرمردده قیافت ، بیاض صاریقلی خواجهلر
برسیلابه . بوقلمون حالنده دائمی برطفیان ایچنده بولونیور ،

آجی اجی سامعہ یہ عکس ایڈن بورو صدالری متادیاً
تکرر ایڈیور ، عسکرلرک مدھش آوازہ لری توکلری
اور پرتیوردی .

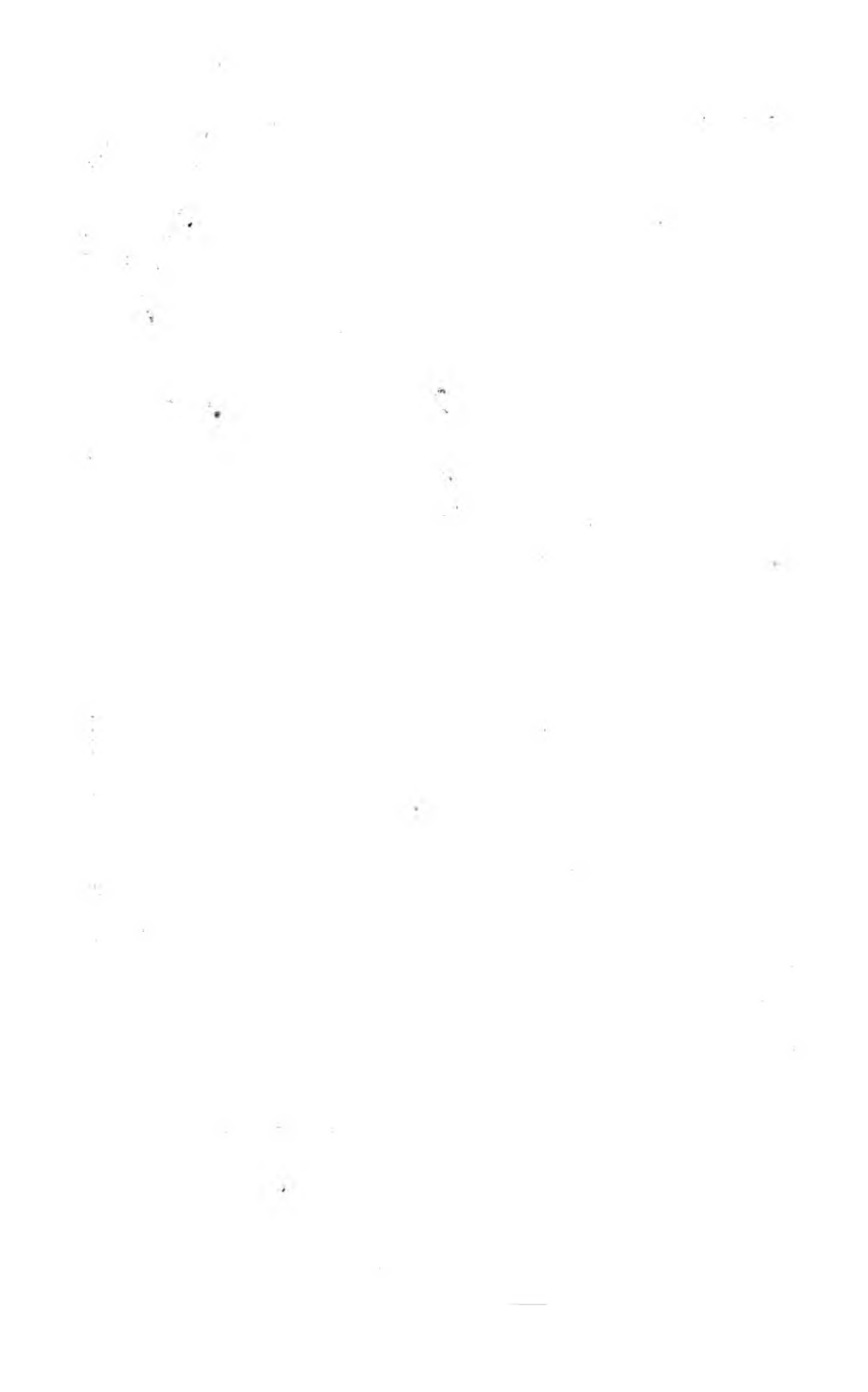
مبعوثانندن بعضلری باب عالی ایله ، حربیہ نظارتی
ایله محاورہ ایڈیور ، مجلس مبعوثانده قاینہ یہ عدم اعتماد
فکرلری ایلری یہ سورولیوردی . بو صرہده بر قاج نفر ،
پارلاق سونکولری ، ماحی حیات تفنکرلیله ایچری کیر مشلر ،
مراملرینی افهام ایده میه جک بر جهالت صرفه ایچنده خوف
وتهدید اماردلر کوستریورلردی . هیئت مرخصه علمیه دن
برذات ، عاصی عسکرلرک سونکو او جلیزینہ کووہ نرک
کرسى خطابتہ چیقمش ، جاهلانہ ، عاصیانہ بر نطقله بو
عاصی عسکرلرک حسیاتنه ترجمان اولمق ایستیوردی . وطنده
شریعت اولانجه احکامیلہ جاری اولدینی حالده مبعوثانہ
شریعت درسی ویریلیور ، فقط طیدشاریده ، سوقاق باشلرنده
قیشله حولیلرنده بیک درلو جنایتلر ایقاع اولونیوردی .
انسان بتون بو جنایتلری ، بتون بومطالبات غیر مشروعه
دوشوندکجه شریعت نامنه فریاد ایتمکدن کندیسنی آلامیوردی !
بونطق جاهلانہ ختام بولور بولماز ، قیر صقاللی بر
بیکباشی مبعوثان صرہ لرینه چیقمش ، مہیج ، تهدید آمیز

برصد ایله شریعت اوغورنده فدای جان ایده جکی سویلیوردی .
فقط نطقنک نهایتنده چولق چوجق صاحبی اولدیغنی ،
آچیقہ چبقارلمش بولوندیغنی برصفوت جاهلانہ ایله بیان
ایله دیکی زمان ، کندیسنک شریعت اوغورنده دکل ، ملنک
علوجنابی سایه سنده هر زمان بولایلدیکی نان ونعمتی افکار
ایده رک حرص وطمعی اوغورنده قانلر دوکمک ایستدیکنی افهام
ایدیوردی .

مبعوثان ، بیسک درلو رجالله بو هیئت مرخصه یی
طیشاری چبقارمه موفقی اولمش ، نهایت قایینه نک استعفا
ایتمسنة قرار ویرمشدی . نفرلر ایسه متصل تلغرافه مراجعت
ایدیورلر ، سلطان حمیدک کلمسی مصرانه ، تهدیدکارانه
طلب ایلیورلردی . برقاچ دفعه لر : «سلطان حمید کلیورا»
دیهه شایعه لر چبقمش ، خشکارلوجه سی تمیزلمش ، فقط
عبدالحمید ییلدیز سراینده قالدینلر اره سنندن طیشاری
چبقمامشدی .

آیاصوفیه میداننده غلبه لک کتدکجه تزیاد ایدیور ،
سوقاقلردن کچمک امسکان خارجه کلیوردی . برطرفدن
سونکولری طاقمش نفرلر ، ترلر ایچنده ، هیچ بر طرفه
باقیه رق آقین آقین کلیور ، دیگر طرفدن میدانه داخل

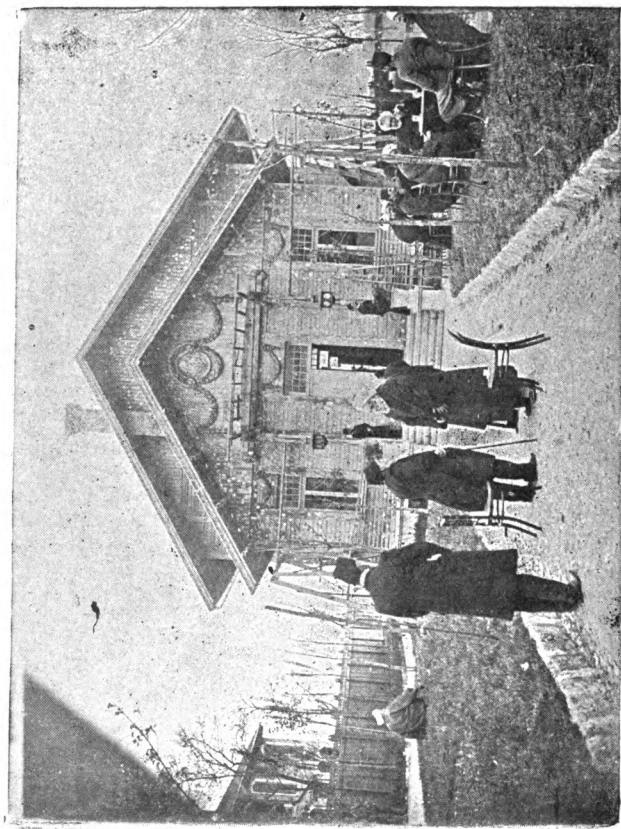
اولان قطعلر ، چاوشلرک اسریله کندیلرینه کوستریلن
 یرلرده اخذ موقع ایدیورلردی . اوزاقدن یاواش
 یاواش ، صاراامش ، بم بیاض بکلر بله برقاچ مبعوث کورونمکه
 باشلامشدی . هر مبعوثک رفاقتده ایکی نفر کیدیور ، فقط
 مبعوثلرده عظیم برتردد نمایان اولیوردی . بونلر گاه ایلر-
 یلیور . گاه کریله مک ایستیور ، کندیلرینی هر طرفدن
 احاطه ایدن اولوم تهلیکه لری ایچنده هیجان انگیز ، فقط
 بیتابانه آدیملره ایلر یلیورلردی . برمدت صوکره بر آراهه
 طور دیرلمش ، کنج بر مبعوثه آراهه دن اینسی تکلیف
 ایدیلیوردی . سونکولر تهدید آهیز بر صورتده اوزرینه
 توجیه ایدیلیور . بو محترم مبعوث تفکیرک اوزرینه طوغرو
 توجیه ایدلیکنی کورر کورمز : بن جاهدک دکلم ، سزه
 اثبات ایدیم ! دییه مایوسانه فریاد ایدیوردی ؛ اوتده
 باشقه برنفر : اودر ، اولدیرک ! دییه باغیرییوردی ؛
 اوزمان ماوزرلر بوشانیور ، سونکولر قانلره بویانیوردی .
 انسان قانی دوکمک بو عاصی نفرلر ایچون بیوک
 بر موفقیت ایدی . بونلر وطنک محترم اولادلرینی بصورتله
 تلف ایتمکه موفق اولونجه ، درحال هوایه تفنک آتمه
 باشلا یورلر ، اوزمان سیویلرر ییغین ییغین قاجیشیورلر ،

حریت اردوسی ارکان حرب رئیس فریق پرتو پاشا

ایستاقنوسده مجلس مبعوتان اوکنده اعیان رئیس سید پاشا

بر مدت سوکره بوجیع جنایتلری کورمک ایچون تکرار
طوپلانیورلردی .

آرتق اقسام اولمغه باشلامشدی . عسکر هیج برقرار
اتخاذ ایدمه . ش . اذرتناق عظیم برهیجان ایچنده قالمشدی .
ظلام لیل آیاصوفیه نك جسم قبه سنی برهیولای معظم
حالده کوستریور ، هوا غازلرینك الماعات بیتابانه سی
آلتده قضاطوره لرك پارلادینی کورولیوردی . وطنی بو
عصیان الیم ایله پریشان اتمکه تشبث ایدن وحدتی ، باشنه
یشیل برصاریق صارمش ، خواجه قیافتنده ، سونکو
پارلتیلری ارسنده طولاشیور ، الده یشیل بریاریق ،
صافل ، عاصی عسکرلره شریعتدن بحث ایدیوردی .
اوزمان ، وطنداشلرینك قانلرینی ایچن بونفرلر برتسلمیت
دیندارانه ایله قوشوشیورلر ، وحدتینك النی اوپمک ایچون
بربریه رقابت ایدیورلردی . وحدتی ، بروضه وقورانه
ایله عسکره امرلر ویریور ، بوامرلر درحال قطعاه تبلیغ
ایدیلیوردی .

کیجه اولمغه باشلامش ، تفنك صدالری الان نهایت
بولمامشدی . قاینه بی دویرمکه ، ارباب اقتداری قتل اتمکه
موقف اولان نفرلر ، شمدی یکی قاینه به انتظار ایدیورلر ،

آیاصوفیه میداننی طولدیران عاصیلر فوج فوج سرکهجی به
 طوغرو ایلریلیورلردی. سواقلر کتدکجه قاراریور، ظلام
 ایل هر طرفه استیلا ایدیوردی. آیاصوفیه طرفندن، سرکهجی
 اوکلرندن بورو سسلری، سلاح پاتیردیلری ایشیدیلدیور،
 ارده صرهده: چوق یشا! صدارى کيجه نك سکونت
 بی نهاییه سی ایچنده ظنین انداز اولیوردی. آرتق عسکر
 آرزوسنه تماماً نائل اولمشدی. حربیه نظری دکیشمش،
 کيجه ساعات اوچده بتون عسکر قیدشله لرینه عودت ایله مشدی.
 فقط بو عودت پک ولوله انکیز ایدی. بر طرفدن تفنک
 صدارى متمادی، خشیت آور بر محاربه بی آ کدیره جق وجه
 ایله ساعتلرجه امتداد ایدیور، دیگر طرفدن عبدالحمید
 ظالمک مارشی اوزاقدن اوزاغه عکس انداز اولیوردی.
 کيجه ساعت بشه طوغرو اجرا ایدیلن بر آتش، هر کسده
 عظیم بر هیجان حصوله کتیر مشدی. لیلک ظلام بی نهاییه سی ایچنده
 ملول و متأثر هیچ بر طرفه قیلدانا میان خلق، بو محاربه
 لیلیه بی هیچ بر شیده حمل ایده میور، فقط ایرتسی صباح
 بونک بهمانه بر سروردن عبارت اولدیغنی اکلاینهجه خوف
 و هیجانندن نه یا پاچغنی شاشیرییوردی.
 ۱ نیشان صباحی، ینه تفنک پاتیردیله انقلاق ایتمشدی.

برکون اولکی جنایاتک توالی ایتیم، چکنه مطئن اولان خلق مترددانه ، متجسسانه خطوه لرله ایلریله دیکی ائاده یانی باشنده بتون حیوانیتنی اطهار ایدن برنفرک هیج رطرفه باقاندن متمادی هوایه آتش ایتدیکنی کوریوردی . بعضاً بو نفر قافله لری ارمسنه قاریشان خواجهرلر ، اوکده کی نفرک قورشونلریله تنف اولیور ، و بو جاهل عاصیلر ارمسنده بانطالونی دوشمش ، فسسنز ، بژمرده قیافت چوجقنر ، عاصی نفرلرک بیونلرینه آصدقلری نفنک دیچکلرندن طوتمشدر ، برشوق طفلانه ایله ایلریلیدیورلردی .

شهرک هجرا گوشه لرند ، مکتبلی ضابطان علیهنه اجرا جنایتلر بربری ولی ایدیوردی . جاهل برنفر ، سوقاقده تصادف ایتدیکی مکتبلی بریکباشینی قورشونله تلف ایدیور ، برقاچ نفر کنج برضابطی زوجه سنک کوزی اوکنده یارچه لایوردی . بتون بو احتمال ، مدیته ، ترقیات فکریه یه ، فکر حریته قارشی اجر ایدیوردی .

بحریه افرادینک جنایتلری عقله حیرت ویره چک بر درجه نی بولمشدی . بش اون نفر بهتانلر ، افترالرله وطن پرور بر بیکباشینی یقالامشدر ، ییلدیزه ، عبدالحمید ظالم اوکنه کتیرمشلردی . عبدالحمید ، مظلم استبداد آلود

سیاسی ایله پنجره به چیقمش ، نفرلری استجواب ایتمش،
صوکره بر اشارت ایتمشدی . بوقافله حشرات ایچنده بی
تاب ، صارارمش بر حالده طوران بیکیباشی، آرتق اوندن
صوکره مدهش رتعرضه دوچار اولمش؛ بر نفر، سونکوسفی
قارننه صاپلامش، دیکری بینفی پارچه لامش، دیکر بری ده
بوینته بر ایپ طاقه رق سوروکلیه، سوروکلیه کتورمش ،
نهایت یچاره شهیدی آغاچلره صلب ایله، شدی، عبدالحمید
بوخیج جنایتلردن قطعاً متأثر اولمامش ، آتونلر ،
مجوهرلرله تولدیردینی سراینه کمال سکونته عودت ایله، شدی.
بیلدیزده بوجنایتلر ایقاع اولوندینی ائنده، استانبولده
(شورای امت)، (طنین) اداره خانهلری یغما ایدیلوردی.
دیوان یولدن کچن خواجهلرک، عسکرلرک، اسافل ناسک
النده، پارچه لامش، بوروشمش طنین غزتله لری کورولپور،
عاصی بر عسکر بیوک بر مطبعه ماکنه سی بوکلنمش، مستریحانه
ایلریلیوردی . آرتق هیچ بر نظامدن ، هیچ بر قانوندن
قورقو قالمامشدی. نفرلر، غزتله ره علاوه لر نشرایتدیر ییور،
تصادف ایتدیکی ضابطه شدتلی بر طوقات ایندیره رک جیدندن
روولورینی غضب ایدیوردی . اوتوده بر نفر ضابطانه
پانظالونتی چوزدیر ییور، اهالینک بویون باغلرینی قوپارییور،

قهوه خانه دن رسملری چیقاریور ، غراموفوندن حریت
 بلاقلرینی قیریوردی . بریده شریعت ایسته ین دیگر برنفر
 میخانه لرده ، همومخانه لرده سلاحنی براقیور ، وحشیانه
 جنایتلر ایقاع ایدیوردی . سواقا لرده مکتبلی ضابطان نامه
 هیج بر فرده تصادف ایدلیوردی . بو اختلال عسکرینک
 قهرمانلرینی تشکیل ایدن بعض آیللی ضابطلر ییلشیق بر
 سیما ، تعلیم وتربیهدن محروم ، قنبور بروضیعتله سواقا لرده
 طولاشیورلر ، قیدشله لری میخانه حالنه کتیریوردی .
 آرتق انضباط محو اولمش ، حریت االدن کیتمش ، ملت
 رحم وشفقتدن محروم ، آداب دینه یه غیر واقف ، پاره
 ایله شریعت ایسته ین نفرلر الینه قالمشدی . غزتله ربتون
 نفر ورقلر یله مالی چیقیوردی . بریدن برنفر تسترحقنده
 اخطار نامه لر نشر ایدیور ، اوته دن برچاوش بیچاره بر
 قادینک صاچلرینی کسه رک وحشتلر اجرا ایلدیوردی . بو
 نفرلر ملتک نظرینه آرتق برر جانوار کبی کورونمکه
 باشلامشدی . انسان بوناطق حیوانلری اللرنده کی سونکولرله
 پارچه لامق ، شهید دوشن ضابطلرک انتقامنی انلردن آلمق ؛
 بو عاصی عسکرلری محو ایتمک ایستیور ، اوزمان بتون

قوایی بیتاب و پریشان برافان عجز کلی بتون امللری زیر
وزیر ایدیوردی .

عبدالحمید بوحالردن صوڪ درجه ممنون اولیوردی . آرتق
اراده لری یلدی زمیع - تمبدا دندن صدور اتمسکه باشلامش ؛ عفو عمومی
اعلان ایدمش ، باب عالی په ماینجیلر کوندر لمشدی . عبدالحمید ، بو
عاصی عسکر لرك آوازۀ سروری ایچنده ایلك استبداد
سلامغنی اجرا اتمش ، فقط عسکر ك عودتی اهالی بیتنده
یکیدن هیجانلر تولید ایله مشدی . استبداد بتون مظالمیله
توالی ایدیور ، ملت و حریت عاصی نفر لرك ید خائنه .
سندہ بولونیوردی .

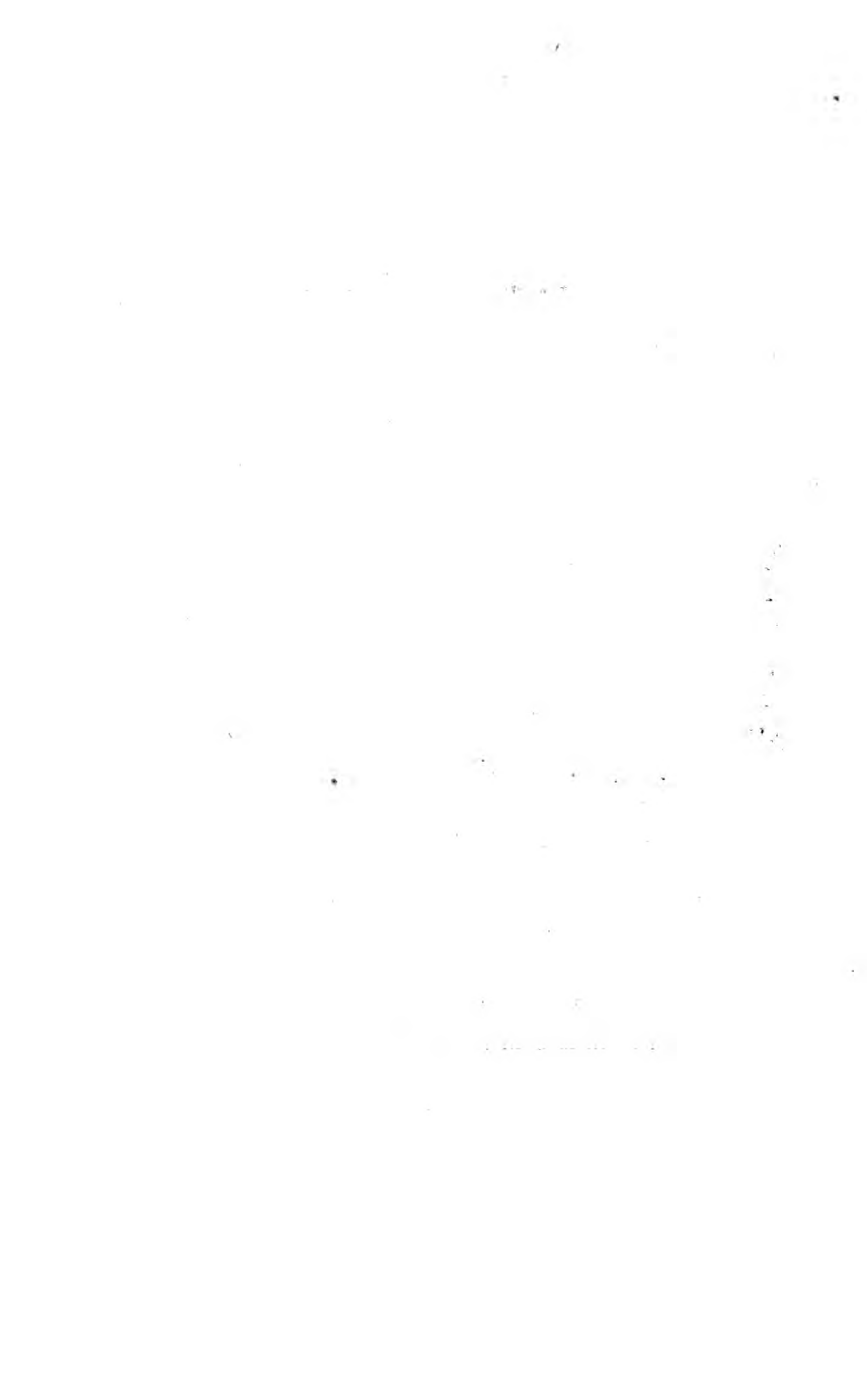
*
*
*

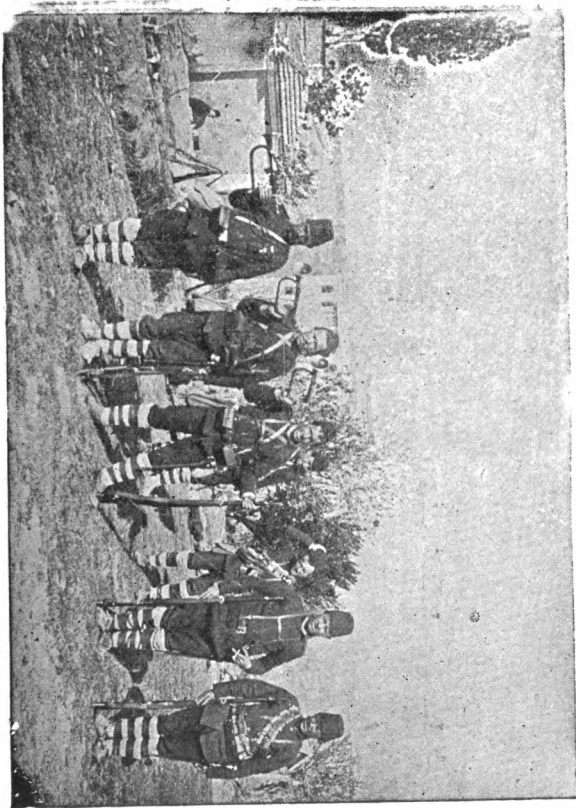
استانبول اختلالی طشره لرده غایت عمیق بر تأثر
حصوله کتیر مشدی . استحصال حریت ایچون سنه لرحه
قان دوکن ایکنجی و اوچنجی اردولر بوخبر فلاکتی آلیر
آماز اورالرده عظیم بر طغیان اشتکا حصوله کلش ، مهده حریت
اولان بو افقلر ك رنگ دلایز آتشیفی اوزرنده سونکولر
پارلامغه ، قلیجلر شاقیر دامغه ، قلبلر هیجان و ظنپورانه ایله
اوزون اوزون چارمغه باشلامشدی . وطنك فداکار
اولادلری ینه آیاقلاتمش ، ینه اردو سطوت حریت پرورانه

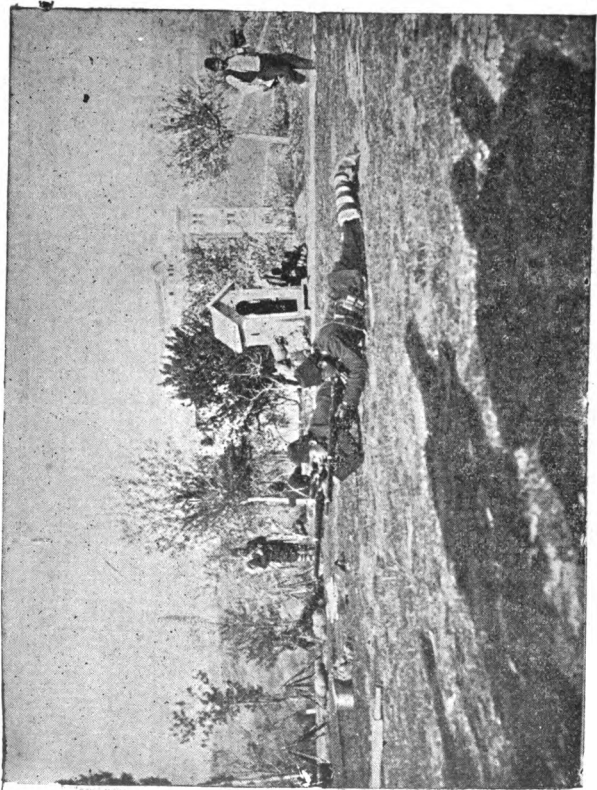
سنى كوسترمكه قيام ايتمش، ينه ملت سوابق ظلم واستبدادك
قاره ، مخوف بلوطلرينى ، مظلم . حيا تاسوززندانلرينى ،
يتم قالان معصوملرك مظلومانه كوز ياشلرينى ، شهيدارلان
ضابطلرك قانلى كفنلرينى ، پامال دشمن اولان وطنك فرياد
استمدادكارانه سنى طويتمشى . وطن ، حقيقه تهلكه ده ايدى :
بوسنه هر سلك آوستريايه الحاقى حقنده كي پروتوقول يكي
تصديق ايدلمش ، فقط بلغارستان استقلالنك تصديقي
حقنده كي پروتوقول هنوز امضا ايدلمه مشدى . بلغارستان
بو اختلالدن استفاده ايتك عزمنه دوشيور ، بلغار غزته لرى
ممالك عثمانيه ده تايمين آايشه بلغارستانك مقتدر اولاجغنى
ايلرى سوره جك درجه ده جرات كوسترييوردى . فقط
عثمانلير بوكا ميدان ويرمه مك ايچون الدن كان غيرتى
صرف ايديورلر ، روم ايليده متمادياً كوكلى قيد ايديور
لردى . ساحه وطن عظيم برغليان حميت ايچنده قالمشى .
پارنده اكل تحصيل ايدن كنجلر ، دارالفنونلرى براقه
رق اوخزى طابورلرينه التحاق ايديور ، عبد الحميدك
استبدادينه نهايت ويرمك ايچون عظيم برحرص وطنپرورانه

ایچنده بولونیوردی . هرکس بشیکده کی یاوروسی ، خسته
 والدهسنی براقهرق سلاحه صاریایور . بو شرفه نائل اول-
 میان کنج ، مکتبیلر ، کوکلی قافلهسنی کتورن تره نك
 اوکنه یاتیوردی . منا-ترده ، سلانیکده ، آرناوو ذلقده ،
 وطنك همان هرکوشه سنده ، عبدالحمیدك استبدادینی محو
 ایتمك ، وطنی بوصول فلاكتن قوز تارمق ، عثمانلیلرک
 بیوک برتربیه سیاسی ، عظیم برحس وطنپرورانه بی حائر
 بولونقلرینی جهان مدنیته کوسترمك ایچون شایان تقدیر
 برمسابقه حیت ابراز ایدیلیوردی . روم ایلیده . بومسابقه
 وطنپرورانه یه فعلاً ممکن اولامادینی تقدیرده قلباً اشترک
 ایتمك هیچ بر فرد قلامشدی . بتون عثمانلیلر ، تموز
 انقلابنك فاعل ذی قدرتی اولان اردویه التحاق ایدیور ،
 بو اردویی سوق و اداره ایدن کنج ، مقتدر ، آتشاره
 حیت ضابطان اره سنده وطنك بویوک کونندن حصه مند
 اولمق بختیاراغنی آرزو ایدیوردی . بر طرفدن طابورلر
 سفر برحاله قونولور ، استانبوله دخول ایچون پلانلر
 ترتیب ایدیوردی . دیگر طرفدن کنج ، اختیاره ، بتون

حریت اردوسی افرادی

حزبت اردوسی افرادی نستر حالده

اولاد وطن ، حریت اغورنده فدای جان ایچون بتون
صمیمیت قلبیه نیله سلاحه صاریلوردی . عبدالحمید کبنا
استبدادینی ییقمغه ، ملتی بوفلاکت مشخصه دن قورتارمغه
قطعياً عزم ایدلشدی . ملت ، بو آرزو ایله حرکت ایدیور ،
اردو استانبول عاصیلرینک شرف عسکری اوزرینه ایثار
ایله دکاری لکینی تمیزله مک ، عثمانلی نامنی پرزیب وشرف
کو سترمک ایچون حرکت ایلوردی .

---

۳ . استانبول اوکنده حریت اردوسی

حریت اردوسنک حرکاتی - آیاستفانوسده حریت اردوسی -
نشئهلی کونلر - آیاستفانوسده مجلس ملی - مجلس ملی مقررآنی
- حریت اردوسنک استانبول اوزرینه حرکتی - ۱۰ تپسان -
عبدالحمیدک صوک سلاملی - استانبولده هیجان - حریت اردوسنک
استانبوله دخولی .

حریت اردوسنک استانبوله سوقی ایچون مناسترده ،
سلانیکده، بتون اوچنچی وایکنجی اردو منطقه لرنده عظیم بر
فعالیت حصوله کله باشلامشدی . عبدالحمیدک عثمانلی
ملتنه قارشی اوردیغی بوصوله ضربه سلانیکده عکس تاثیر
حاصل ایدر ایتمز، قلوبلرده طوبالانلمش، هیجانلی کوز
باشلری ایچنده نطقلر ایراد ایدلمش ، عبدالحمیدک بلای
سلطنتندن ملتی ابدیاً خلاص ایچون لازم کلن تدبیرلر
اتخاذ اولونمشدی . مناسترده، سلانیکده، ادرنه ده خارق العاده
بر فعالیت عسکریه حکم فرما اولیوردی . هر طرفدن

استانبوله شدتلی پروتستولر یاغدیریلیور ، توفیق پاشا ریاستنده تشکل ایدن یکی قابینه نك مشروطیته مغایر اولدینی سویله نیوردی . ملتک بوصورتله شکایتلر یاغدیر- مقده ، فریادلر ایتمکده حق و اردی : احمد رضا بک بتون صمیمیت و ظنپور و راه سیله ملته ایفای خدمت ایتدیکی بر صرده سونکولر قارشیدینده استغفا ایتیش ، قابینه نك استغفاسی تهدید ایله ، جبراً وقوعه کلمشدی . ملت ، بوجبری معامله لره قارشی بتون قوتیله باغیریور ، جاسوسلغک هوای فساد آلودی آلتنده ملوث بریزانس اخلاقی ارائه ایدن ایدن بوبای تختی پای تحقیری آلتنده ازمک ، بولولمه استبداد ایچنده حس شفقتدن محروم قلبی ، قانلر ، جنایتلره آلوده حیاتی ، مخوف ، بویالی سیاسی ایله یکرمنجی عصرده دور وحشت و استبدادک هر درلو مظالمی کندیسنه خاص بر طرز غدارانده اجرا ایدن عصر حاضر نروتنی ملتک سرفلاکتندن قالدیرمق ایستیوردی .

سلانیکده کی فعالیت جدأ خارق العاده ایدی : استانبول اختلالی خبر النیر النمز بتوک اولاد وطن سلاحلانش ، نچشذبه کونی اقشامی حرکت ایدن عسکرلر بیکباشی مختار بک قومانده سننده استانبول اوزرینه

یورو مشردی . بو عسکرک تشیعی غایت بار لاق اولمشدی : خلق استاسیونه طوپلانمش ، بو فداکار عسکرلری آغلایه آغلایه تشیعی ایدیوردی . ترن هر استاسیونده توقف ایتدکجه ، چولوق ، چوجق . ارکک قادین لرنده سیغاره لر ، یشلر بوقهرمان عسکرلری تشیعی ایدیورلردی .

مخازر بك معیتنده کی پیشدار جمعه ایتسی کونی خادم کوینه کلش ، نیشانک آلتنجی کونی (یارم بورغازه) قدر مواقعی اشغال ایله مشدی . آرتق عسکر ترن ترن ، قافله قافله کلیور ، استانبول خلقنک سیاستنده بر نشانه امل حاصل اولیوردی . (خادم کویی) جسیم بر اردوکاه حانه کلشدی . نیشانک یدنجی کونی فرقه قوماندانی حسین حسنی پاشا (خادم کویی) نه کلش ، نیشانک سکرنجی کونی قطعاتک (یارم بورغازه) حرکت ایتلرینی امر ایله مشدی .

او کون حرکت اردوسی قوماندانی حسین حسنی پاشا ، ارکان حربیه عمومیه ریاستنه بر تلغرافنامه کشیده ایدیور ، استانبول اهالیسنه خطاباً بر بیاننامه نشر ایلیوردی . وطنک برات خلاصی حکمنده اولان بو وثیقه لر آتیده کی بیاناتی احتوا ایدیوردی :

حرکت اردوسی قوماندانی طرفدن

ارکان حربیه عمومیه ریاسته تلغرافنامه

اوتوز اوج سنه لك مدید و مشوم بردور استبداددن
 صكره بتون ملت عثمانیه نك غلیان حمیتله استحصال
 واسترداد اولنان مشروطیت مشروعه مزى ینه دست جلاد
 ا تبداده تودیع ایلمك مقصد ملعونانه سیله بیک درلو
 حیله وفسادلر ارتكاب ایتمش ونهایت ظاهراً کویاشریعت
 ایسته نیورمش کبی حقیقتده شرع مبین احمدی به کلیاً مخالف
 اوله رق قائلی براختلال عسکری ایقاعنه سبب اولمش
 بولنان ملعون ووجودانمز طرفداران استبداد ایله برطاقم
 آ لچی و منفور منفعت پرستلرک تلقینات ابلیسانه لرینه
 قابلمش وپایتختک و آماجگاه امت اولان مجلس عالی بمبعوثانك
 آل قانلره بویانمسنه وملتک ناصیه پاکنه مشکل الازاله بر
 شائبه سیاه مذات ایراث ایدلمسنه سبب اولمش بولنان خاصه
 اردوسی افرادیله بحریه وطوپنخانه افرادینك حرکات
 واقعه سی آلتیوز سنه لك لککسز برناموس انقیاد واطاعت
 طاشیمقده اولان مقدس عثمانی اردوسی پك بیسوك بر

حجابہ دوچار ایتش و بولکہ نک خازق العادہ بر سرعته
تظہیری امل خیریلہ آیاستفانوس و کوچک چکمجه یہ کلمش
اولان ایکنجی و اوچنجی اردولردن مفرز قوہ منتظمہ
عثمانیہ مستعیناً بتوفیقہ تعالیٰ مقتضای شرع مین احمدیدن
اولان قانون منیف اساسینک بعدما هر رلو تجاوز و خلاصن
وقایہ سی و یا تخت سلطنت سزیدہ آایش و امنیتک اعادہ
و تحکیمی امرندہ تدابیر مؤثرہ اتخاڈی و مارتک اوتوز
برنجی کونخی ملت عثمانیہ نک اک ششوم یوم نخوستی حالنہ
کتورمکہ سبب اولان خفیہ لرلہ دنی الطبع منفعت پرستلرک
جزای سزارینک تعینتی مقصدیلہ تشبث ایلیہ جکی هر کونا
اجرا آتدہ محافظہ سربستی ایده بیلیمک و بو سایہ دہ عثمانلی
اردوسنک ناموسنی اکمال ایلیہ بیلیمک ایچون استانبولده
بولنان بری و بحری سلاح ارقداش لرندن آتیدہ کی خصوصاتی
طلب ایدر :

اولا مارتک اوتوز برنجی کونندن اول استانبولده کی
بری و بحری قطعات و سفائنه مأمور اولان بالجله ارکان
امرا و ضابطانک بتکرار قطعہ لرینہ اعادہ اولنملرینہ قطعياً
ممانعت ایتیمہ رک بونلرک کافہ او امرینہ کوری کورینہ
اطاعت و انقیاد کوسترہ جکلرینہ و سیاسی ایشلرہ بعدما

هیچ بر صورتله مداخله ایتیه رک یالکز وظائف مقدسه
 عسکریه لریله مشغول اوله جقلرینه دائر شیخ الاسلام
 وقتوی امینی و درس و کیلی افندیلر حضراتیله کندی
 قوماندانلری حضورنده و قرآن مبین و منیف اوزرینه
 اللرینی باصمش اولدقلری حالده بر کون ایچنده عمومأ
 استانبولده بولنان افراد و کوچک ضابطان یمین ایده جکلر دره
 ثانیأ کندیلرینی شریعت ایسته ییکز دیبه اغفال
 ایدرک وطنی تهلمکده دوشورمش اولان آلچقلرک تأدیبی
 ایچون اردو مزجه آخاذا اولنه جق تدایر تنکیلیه و انضباطیه به
 قطعاً مداخله ایتیه رک واردومز افرادینه حتی یان کوزله
 بیله باقیهرق انلری کندی اوز قردشلری کبی بیله جکلر
 و کندولرینی اغفال ایتمش اولان خفیه لرله ادانی بیینه
 کندو ضابطلرینه اخبار ایلیه جکلر دره . بو ایکی طلبمز
 استانبولده بولنان بری و بحری بالعموم سلاح ارقداشلریمز
 طرفندن حسن صورتله قبول اولنه رق اطاعت کامله وجدیه
 ابراز ایلدکلری تقدیرده اثنای اجرا آتمزده کندیلرینه
 قطعاً ایلدشمیه جکی خصوصالرینک افراد مرقومه به
 اکلایه جقلری لسان ایله اخطار اولنمسی و درجه مطاوعت لرینک

سریعاً طرف ماجزی به اشعاری رجا اولنور .

٦ نیسان سنه ٣٢٥

حرکت اردوسی قوماندانی

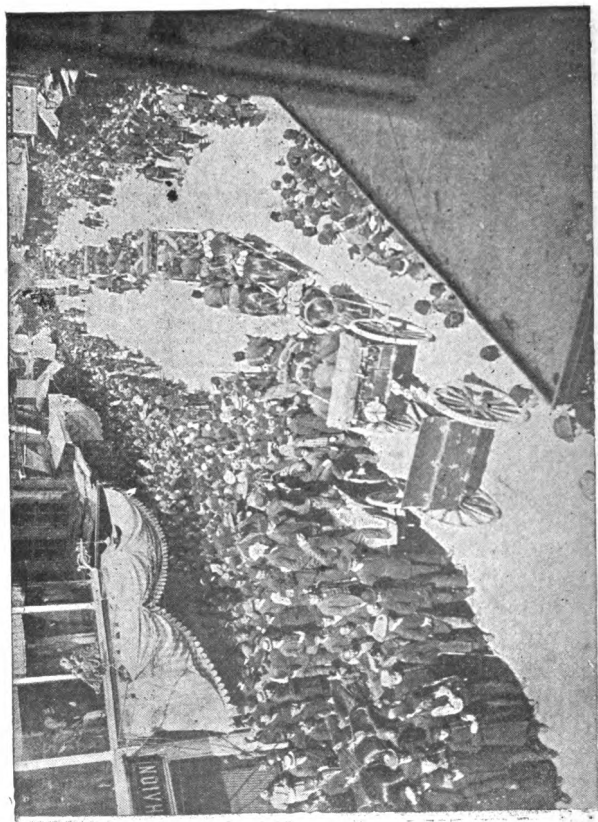
حسین حسنی

حرکت اردوسی قوماندانی طرفندن

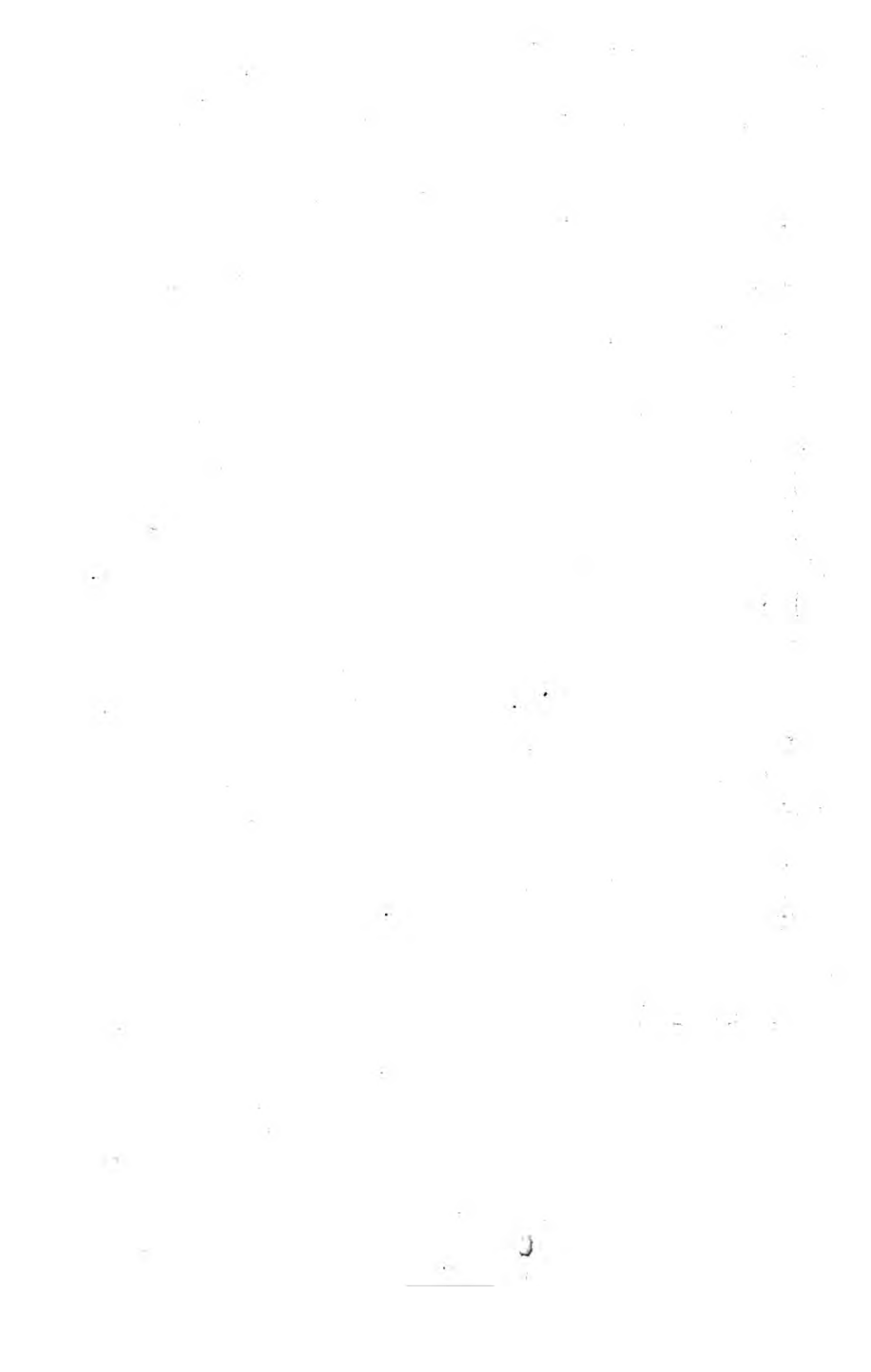
استانبول اهالیسنه بیاننامه

١. ملت سنه لردنبری اجرای مظالم ایدن قوؤ
استبدادی پارچه لیه رق حکومت مشروعه مشروطیه
تأسیس ایتدی . بوقانسز انقلاب مسعوددن متضرر اولان
ادانی، غیر مشروع بر صورتده تأمین منفعت لرینه خادم اولان
حال سابقک اعاده سی ایچون بیک درلو حیل و دسایس
ودئائته مراجعت ایدرک حکومت مشروعه مشروطه مزى
رخنه دار ایتمک ایسته دی و بتون عالم انسانیتهک تلعین
ایلدیکی استانبول فاجعه سنک حدوئنه سببیت ویره رک معصوم
قانلر دوکدی .

٢. ملت حیات واقبالنک کافل یکانه سی اولان
مشروطیتک رخنه دار ایدلمک واحکام شرعیه وسعادت

حرکت اردوسنه مذسوب طویچی بطر به سنک جاد. دن سوری

حرکات اردوسی قوماندانلرنندن حسین حسنی پاشا

وسلامت عمومی ملیه مزی ضامن اولان قانون اساسیمزك
آیاقلر آلتسه آلتق ایسته نیلیدیکنی کوردی و بو حرکات
دناتکارانهك مسبب اصلیرینی تادیب ایتمک لزومی تقدیر
ایدرك هیئت عمومیه سیله استانبول اوزرینه یورو مکه قرار
ویردی. ایلك قوه اجرائیه اولق اوزره ایسته بزى،
استانبول سورلری قارشوسنده کوردیکمز بو حرکت
اردوسنی بورایه کوندردی .

۳. حرکت اردوسنك مقصد و وظیفه سی حکومت
مشروعاً مشروطه مزی هیچ بر قوتك صارصه میه جنی
صورتده ترصین ایتمک و صرف قوت شریعت غرا ایله
مؤبد بولنان قانون اساسینك فوقنده هیچ بر قانون، هیچ
بر قوت اولدیغنی و اوله میه جنغنی اثبات ایلمک و مشروطیت
مشروعهمزك استقرارندن ممنون اولمیان وطن و ملت
خائنلرینه صوك و قطعی بر درس انتباه ویرمکدر .

۴. مظلوم اهالی و بیطرف افراد تمامیه حمایه ایدیله جکدر .
انجق محرکر، مفسد لر و مشارک لرمهمه حال لایق اولدقلری
تادیبات قانونیه دن قورتیله میه جقلردر .

۵. هیئت فاضله علمیه سرناج احترام و ابتهاجمزدر .
فقط ملعنت و تأمین منفعت عادیه و شخصییه مقصدیله یالاندن

کسوۀ علمیه یه بورونہرک دین شریف محمدی بی تزییف
واستخفافدن چلنمیهرک تشمیل مفسدته قالدیشان برطاقم
خفیه لر، منفعت پرستلر البته مقتضای شرع وقانونه کوره
معامله کورمکدن خلاص ایدیله میه جکدر .

۶. ملت مبعوثلرینک و بو محترم مبعوثلرک شایان اعتماد
کوروب انتخاب ایتدکلری هیئت وکلانک حیاتلری وقانون
اساسینک کندولرینه بخش ایلدیکی حقوق و نفوذ
وصلاحتلری تمامیه وکالیله تأمین وسکون وسرورعمومی
قطعیاً استحصال ایدیله جکدر .

۷. سلامت وطن وسعادت ملیه مزک استلزام ایلدیکی
بو اجرا آت عسکریه مز ائساننده مملکتک انضباط داخلی
وسکونت تامه سنی وجمله نک محافظه حیات ومالنی تأمین
ایچون هر درلو تدابیرک اتخازینه توسل ایدلمشدر .

۸. محترم سفرا وباجمله مسافرین اجنیه نک بی حضور
اولملرینه میدان ویرلمیه جکدر .

۹. استانبول وقعه فحیه سنده قانلری دوکیلان
شهدانک ارواح معظمه سی قارشوسنده حساب ویرمکه،
دوچار خوف وخشیت اولمغه محکوم اولنلر انجق بو
فاجعه خون آلودک فاعللری، محرک و مشارکلریدر . بو

حقیقتی هر کس بیلمی وتلاش وهیجانہ قاپلمایوب
مستریح اونلیدر .

۶ نیشان سنہ ۳۲۵
حرکت اردوسی قوماندانی
حسین حسنی

حرکت اردوسنک پیشداری چتالجه به کلدیکی
کوندن اعتباراً خلق فوج فوج بومقدس اردویی استقباله
کیدییور، نیشانک آلتنجی کونی آیاستفانوسه کیدن تره نلر
محترم اردو افرادینی تجیله کیدن استانبول خلقی ایله مالامال
بولونیوردی . استاسیون، سلانیک ژاندرمه بلوکیله اشغال
ایدلمشدی . بوبلوك افرادی میاننده نفر البسه سی کیمش
کنج، مقتدر پیاده ارکان حربیه ضابطلری بولونیوردی،
بوضابطلر، وطنلرینی استبداددن قورتارمق ایچون درحال
سلاحه صارملشله، یوز باشی، قول آغاسی و بیکیباشی رتبه
سندہ اولدقلری حالده بر ملازمک طاقنه التحاق ایدهرک
خارق العاده بر فراغت نفس، عظیم بر حب وطنپرورانه ایله
وطنک امدادینه قوشمشلردی . بونلر تره نندن چیقانلری
ترصد ایدیورلر، استانبولدن اردونک احوالنه کسب

وقوف ایتمک ، حریت اردوسی افرادینی اغفال ایله مک
ایچون کلن جاسوسلری توقیف ایدیورلردی . بوجاسوسلر
اره سنده حیتمسز ضابطلر ، وجدانسز خواجه لرده ظهور
ایدیوردی .

ایستفانوس بر مقرر حریت اولمشدی . نیشانک یدنجی
کونی مبعوثان ایستفانوسده انعقاده باشلامش ، کویک
غلبه ایکی فوق العاده تراید ایله مشدی . تره نلر بیکلرجه
خلق ایله مالامال ، ایستفانوسه قدر کلیور ، قهوه لر ،
غازینولر ضابطلر ، مبعوثلرله مالی بولونیوردی . استانبولدن
کلن مکتبلی ضابطلر ، مکتب شاگردانی ، عمیق بر صفوت
وطنپرورانه ایله کوکلی یازیورلر ، حرکت اردوسنه التحاق
ایتمک ایچون عظیم بر تهالك ابراز ایدیورلردی .

حرکت اردوسنک قوتی کوندن کونه تراید ایدیوردی .
نیسان کونشک پارلاق ضیاری آلتنده بتون رونقی ایله امتداد
ایدن یشیل ، بی نهیاه قیرلره نصب انظار ایدلدیکی زمان ،
اوزاقدن حرکت اردوسی ایلری قره غوللرینک سیاه
کولککلری کورونور ، کونشه قارشلی پارلایان تفنکلرقلده
برفرح وانبساط حصوله کتیریوردی . بعضاً قرارگاهدن
کلن برارکان حربیه ضابطی ، کونشدن یانمش سیاسی ،

اوزامش صقالی، توزلی البسه سیله بار کیرندن اینیور، اوتته ده بر آغا جک آتنده سیروز فرقه سنه، نسوب برسواری نفرینک آتلی کردیردیکی کورولوردی . بومنظره جدا شایان تماشا ایدی : اردولرده سنه لرجه بر برینی کورمه یین سلاح ارقداشلی شمدی بوراده یکدیگرینی اکصیمی حسله در آغوش ایدی-ورلر، بو جذبش حماست ایچنده چارپان کنج، حب وطنه مالی قلبلرنده عظیم برعزم ظفر حس ایلورلردی . بونشوه وطنپرورانه ایچنده بعضاً دنی بر جاسوسک کمال رذالتله کتورلدیکی کورولور، وطنک بونانکور اولادلی آرتق حمیت، صمیمیت، اخوت اوکنده اولانجه عجز ومغلوبیتنی حس ایدیوردی .

حرکت اردوسی برعزم قطعی ایله ترتیباتی اخذ ایلدیکی صرهدده استانبولده عظیم برتردد حکم فرما اولیوردی . بعضلی حرکت اردوسنک شهره کیره میه جکنی ایلری سورییور، بعضلی اردونک وقت مناسنه انتظار ایلمسنی ضعفنه حمل ایتک وجدانسزلغنده بولونیور وبواطمثنان ایله کویا قلباً متسلی اولیوردی . اردونک شهره کیرمسنی آرزو ایتینلر حسیات وطنپرورانه سنده شبهه سی اولانلردی؛ بونلر سوابق سیئاتندن برعذاب وجدانی حس ایدیورلر،

اردونك عدالتدن هراسان اوليورلردى . فقط وطنى سون افراد ملت، اردوئى بتون صميميت وجدانيه سييله استقبال ايتك ايستيور، اردو ايله برابر استبداددى ده محو ايتك آرزوسنده بولونيوردى . نيسانك سكرنجى كوني نشر ايديان بيانامه ، آرتق هر كسده بر قوت قلب حصوله كتيرمشدى . ضابطان ، رسمى البسه لى لابس اولارق سوقاقلرده طولاشيور ، خفيه لرك سيماسنده اليم بر اندیشه وملال حصوله كليوردى .

نيسانك طقوزنجى كوني حركت اردوسنك ايلرى قره غول مفرزه لرى آياستفانوس — خلقه لى خطنى اشغال ايله مشدى . اردوده عظيم براعماد ظفر حكم فرما اوليوردى . بتون ضابطان ، شايان تقدير بر فعاليت حيت پروران ايله چالشيور ، بتون افراد شهره كيرمك ، حيثيت عسكريه پي پايال ايدن عاصى عسكركلى سونكو ضربه ليله تاديب ايله ملك ايجون بيوك بر حرص و آرزو اظهار ايدىوردى . بر طرفدن عصاته التحاق ايدن دونما افرادينه وطنك تهلكه ده بولونديغى اكلاتيليور ، ديكر طرفدن آياستفانوسده ، ايلرى قره غول خطى جوارنده جاسوسلر توقيف اولونيوردى .

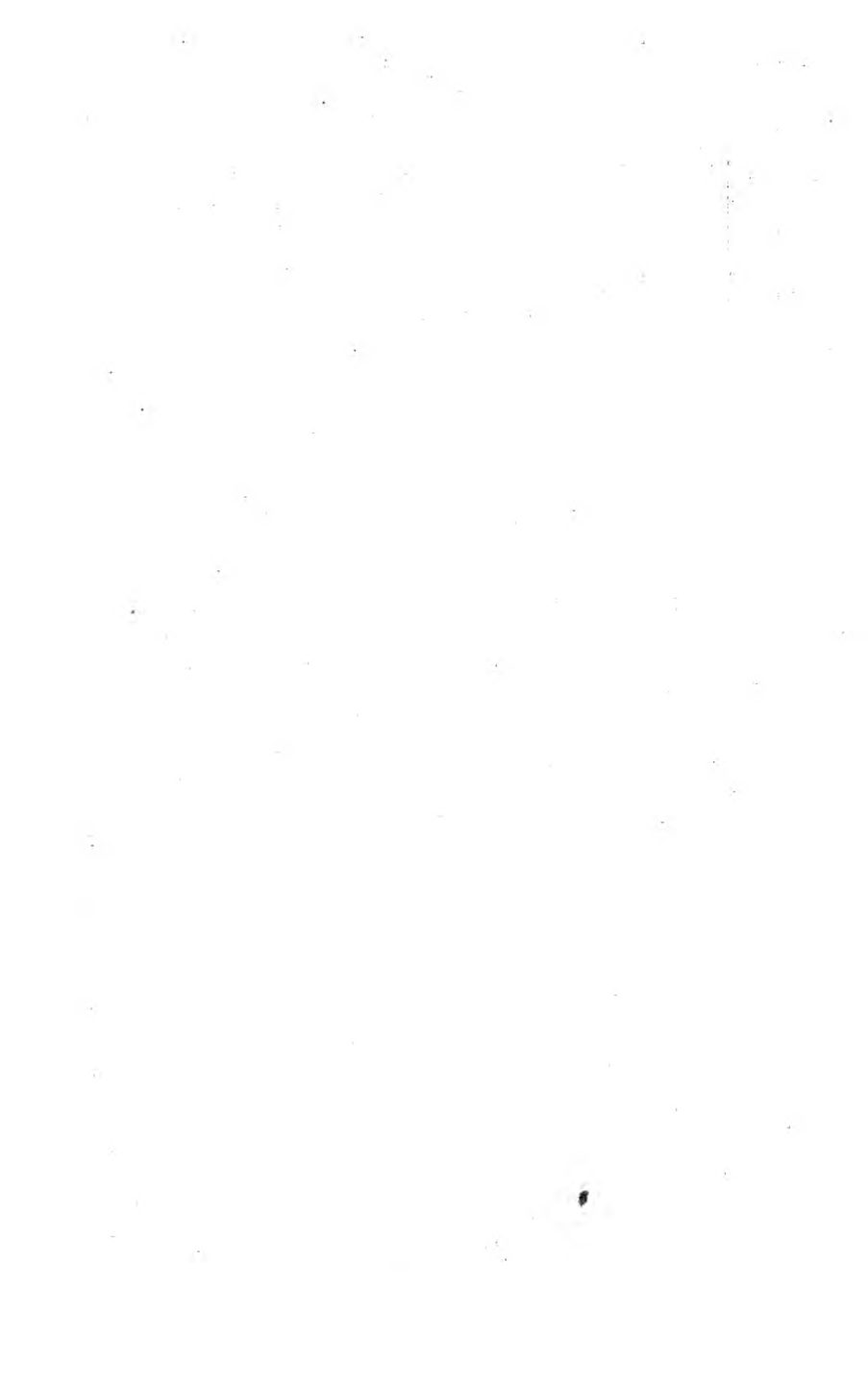
آیستفانوسده مجلس عمومی، ملت حالنده انعقادیدن
 مجلس اعیان و مبعوثان، مشروطیته اوریلان ضربه دن طولایی
 شدتله پروتستوایدیوردی. آرتق دونما کاملاً الده ایدلمش،
 زرهلیردن قسم اعظمی آیستفانوس اوکلرینه کلشدی .
 دونمانک حرکت اردوسنه التحاقی استانبول خلقندد اعظم
 بر مضمونیت حصوله کتیرمشدی؛ فقط بیلیدیز قطعاً تنک مدافعه
 املنده بولونملری بومضمونیتی بدرجه یه قدر ازاله ایدیور،
 نفر سونکوسندن، ماوزر قورشونلردن قورتولان خلق
 اندیشه لی، آتسی مبهم بر حیات امرار ایلیوردی . اوکون
 محمود شوکت پاشاده سلانیکدن حرکت اردوسنه التحاق
 ایتمش، اردونک استانبول اوزرینه یورومسی قطعاً تحقق
 ایله هشدی .

۱۰ نیدسان، جمعه کونی عبدالحمیدک صوک سلامغی
 اجرا ایدیله جکدی، عاصی عسکر لر قافله قافله سلاماغ، کیدیور،
 سیای ملتده ظاهری بر ملال حکم فرما اولیوردی . ملت،
 هر لحظه، هر دقیقه حرکت اردوسنک دخولنه انتظار
 ایدیوردی . اردو بر انتظام فوق العاده ایله ایلیله مش،
 شهرک اطرافنده، مقرری کوی - داود پاشا - کاغذخانه -
 بالموجی چفتلیکی خطنی اشغال ایله هشدی . حرکت اردوسی

شهره درت قولدن داخل اولاجقدی: برنجی قول شمند و فرله
کوپری و عزیزیه قره غولنی اشغال ایده جک ، ایکنجی قول
سورلردن داخل اولارق آقسرای — باب عالی طرفنی
اختیار ایلیه جک ، اوچنجی قول کاغد خانه — شیشلی —
یک اوغلی خطنی ضبط ایده جک، دردنجی قول بیلدیزی
محاصره ایلیه جکدی . حرکت اردوسی بوصوله ترتیبات
اتخاذ ایده رک حرکت ایتمش ، داود پاشا قیشله سنه طوغری
حرکت ایذن قول ایلك اول بوقیشله بی اشغال ایله مشدی .
حرکت اردوسی افرادی داود پاشایه تقرب ایدر ایتمز .
قیشله ده بولونان عاصیلر مقاومت ایتمک ایسته مشلر ، فقط
حرکت اردوسی افرادی نیک منتظم ، مؤثر آتشرلی قارشیدنده
مقاومت ایده ، یه جکلرینی اکلا نیجه در حال تسلیم اولمشلردی .
سلاملقدن کلن عسکر قیشله لرینی کاملأ اشغال ایلمش
بولمشلردی . بونلر در حال حربیه نظارتنه دونمشلر ،
بورادن آلابیلدکلری پیاده افرادیله ادرنه قیوسنه طوغری
قوشه رق فاتح و جوارینی عظیم برهیجان ایچنده براقشلردی .
حرکت اردوسنه قارشی یورون افراد عاصیه منمزماً
رجعت ایله دکلری ائاده استانبولده خوف عمومی حصوله
کلمشدی . ادرنه قیوسنده وقوعه کلن ایلك مصادمه دن

حربیہ ناظر جدیدی صالح پاشا

بی خبر اولان خلق بیوک بر اندیشه ایچنده سوقاقلرده قوشیور، دکانلر سامعه خراش بر کورولتی ایله قپانیوردی. سوقاقلرده هیجان آور بر ایصنزلق پیدا اولشیدی . ساعت اونبر، هرکس اولرینه قاچش، آرابه لر چکلمش، نیم بر ظلمت اطرافه استیلا ایله مشیدی . سوقاقلرک بو تنهائی فجیبی ایچنده بعضاً مجهول بر شخصک هیجانلر ایچنده قوشدینی کورولیور، عاصی نفرلرک ایکیشر اوچر سوقاق باشلرینه طویلاندقلری منظور اولیوردی. اعلان حریتی متعاقب ولوله شادمانی ایچنده چینلایان بسوقاقلره شمدی برسکون مآمین استیلا ایله مشیدی . بومظلم ، قانلی سوقاقلرده آرتق عاصیلردن ، جانیلردن بشقه کیمسه کچمکه جسارت ایده میوردی .

---

۴. استانبولده حرکت اردوسی

۱۱ نیسان صباحی - حرکت اردوسنک دخولی - پانفاتی محاربه سی -
باب عالی محاربه سی - تقسیم و طاش قیشله محاربه لری - طرفینک
تلفاتی - افراد عاصیه نک تسلیمی - ۱۲ نیسان، سلیمیه نک تسلیمی -
اداره عرفیه - ۱۳ نیسان، استانبولده مجلس ملی - ییلدیز محاصره -
۱۴ نیسان، ییلدیز نک تسلیمی - عبدالحمیدک خلع قراری - ۱۴ نیسان،
عبدالحمیدک خلعی .

جمعه ایرتسی کونی صباحی ساعت اون بره طوغری
مدهش بر طوبجی آتشی استانبولک نیم خمخور افقلرنده
مدید طنینلر حصوله کتیریوردی . نیسانک لطیف
کونشی آئنده مست و را کد او یویان دکزدن هیج بر
صندال کچمیور ، کو پریدن هیج بر فردک کچدیکی کورو -
لیوردی . دکزک صاف و مائی سطحی اوزرنده ، نک توك
صندال لرك غلطه دن استانبوله کچدیکی کورولپور ، بو
سکونت سحری ایچنده بك اوغلی و تقسیم جهتنده
آیلان طوپلرک ولوله سامعه خراشی ، مترالیوزلرک

سورکلی ، کسکین مداسی ، یایلم آشلرک دورادور ، هیجان انکیز کورولتیلری قلمده خشیتدن زیاده عظیم بر امل خلاص حصوله کتیریوردی . اوزاقدن اوزاغه ایشیدیلان طوپ ، تفنک ، مترالیوز صدالری قولاقرده بر ترانه حریت حاصل ایدیور ، بالقونلره بیغیلان، نجره لره طوپلانان بتون خلق قلدیرنده بر هیجان عظیم اولدینی حالده متمادیا بو طرفه عطف صماخ دقت ایدیوردی . اردصره طوپ و تفنک صدالری موقت بر انقطاعه اوغرایور، سوکره سورکلی بریایلم آتشی متعاقب سریع آتشی طوپلرک آوازه مهیجی آفاقی ولولر ایچنده بر ایدیوردی . کو پریده سرعتله کچن بر ضابطک قلیجی پارلایور ، کچه کلاهی ، غیور نفرلرک آهسته آهسته ایلریله دکلری کورولیوردی . بونفرلر، سرکهجی قولندن ایلریله ین عسکرلردی .

سرکهجی قولنی تشکیل ایدن قوت ، درامه طابوری ایله سیروز مترالیوز بلوکنندن و بر چوق کوکلیلردن مرکبیدی . بو قوله منسوب کوکلیلر ۱۰ نیشان اقسامنه طوغری مسعودیه زرهلیسندن ۵۷ قدر ماوزر آملشر ، عزیزیه قره غولی ایله طوپخانه نك تسلیمنه مأمورا اولمشلردی .

۱۰۰۰ کشتی بی متجاوز اولان بوقوت واپورله سوق ایدیله جک، طوغریدن طوغری به ریختیمه چیقاریلا جقدی. فقط او صرده هیج بر واپور بولنه مامسی اوزرینه بو فکردن صرف نظر ایدلمش، عسکرک استاسیونده طوران بوش ترنلرله سوقنه قرار ویرلمشدی .

قولک آغرلنی مقری کوینده براقلمشدی. بلوکلرک هر نصف طاقنه برضابط تعیین ایدلمش، هر ضابط کندی نصفیه برابر تره نه یینمشدی . تره نك فنارلری کاملاً سوندیرلمشیدی .

کیجه نك ظلام بی نهایی ایچنده حرکت ایدن بوتزن یاریم ساعتده سرکه جی به کلمش، ساعت سکزده بتون نصفلر ضابطلریله برابر سرکه جی استاسیوننه فیلامشردی. بو ائنده مترالیوزلری محافظه ایتمک ایچون برطاقم براقلمش، برنجی بلوک پوسته خانه اوکندن کوپری به طوغری قو- شمشدی. دیگر بلوکلر صباحک سکوتی ایچنده سسزه صداسز ایلریلیور، مترالیوزلر کوپرینک محافظه سنه تخصیص اولنیوردی . آرتق کوپری قپاندیرلمش، طابورک قسم متباقیسی نصفله طاقم قولنده، نصفلر تک صره اولق اوزره یوزلری کوپری به متوجه، میدانلقده طورییور، نصف

طاقتلر قرقر اديم مسافه ايله بربريني تعقيب ايديبوردی .
عزیزیه قره غولنده کی نوبتچیلر اوزاقدن کورو نور کورو نمز
عسکر مارش مارشله حرکت ایتمش، نوبتچیلرک اللرندن سلاحلرینی
آلیر آلاز قغوشلره داخل اولمشدی . افراد، درین بر او یقویه
طالمشدی . حرکت اردوسی افرادی بوفرصتدن بالاستفاده
سلاحلری طوپلامش، افرادی برر برر توقیف ایدرهک
بر او طیه حبس ایتمشدی .

عزیزیه قره غولی بوسورتله ضبط اولوندقدنصکره
قره غولارک ضبطنه ایکی قول مأمور ایدلمشدی . بر قول
ریختم اوزرنده بتون قره غوللری ضبط ایدیور ، تسلیم
اولوق ایسته مینلری دیکچیک ضربه سیله زده لیوردی . آرتق
صبح اولمغه باشلامشدی . افق شرقیدن خفیف برغازه
نوار ایچنده یوکسه لن برطروات برنيسان کونشی ، مرمره نك
را کدصولرینه ، لیمانک براق سطحلرینه دیده نواز رونقلر
سرپیور ، خفیف برابر لاجوردی ایچنده منظور اولان
اسکدار ساحلاری ظلال آلود سایه لريله دکرک سطح صافی
اوزرینه عکس ایدیوردی . حرکت اردوسی کواکلیلری
بوسکوت سحری ایچنده طوپخانیه طوغری ایلریلیور ،
نوبتچیلر برر برر توقیف اولونیوردی . قولک قسم اعظمی

ایله بر مترالیوز طوپخانه یه طوغری ایلریله مش ، تقسیم
جهته کلن قولک تفنک صدالری ایشیدلمکه باشلامشدی .
شمدی ایکی طرفدن ده آتش ایدیلیوردی . باروت خانه نك
اوست او طه لری اشغال ایدن حرکت اردوسی افرادی
ریختم جهته کی استحکام افرادی آتسه طوتیور ، عاصی
نفر لر بو مؤثر آتشلر قارشینده بر بر فرار ایدییوردی .
استانبول طرفدن کلن ایکی طوپ ، عاصی نفر لر قارشی
اخذ موضع ایله دیکی زمان بلوکلر کاملاً تسلیم اولمش ،
سرکه جی قولی وظیفه سنی تمامیه ایفا ایله مشدی .

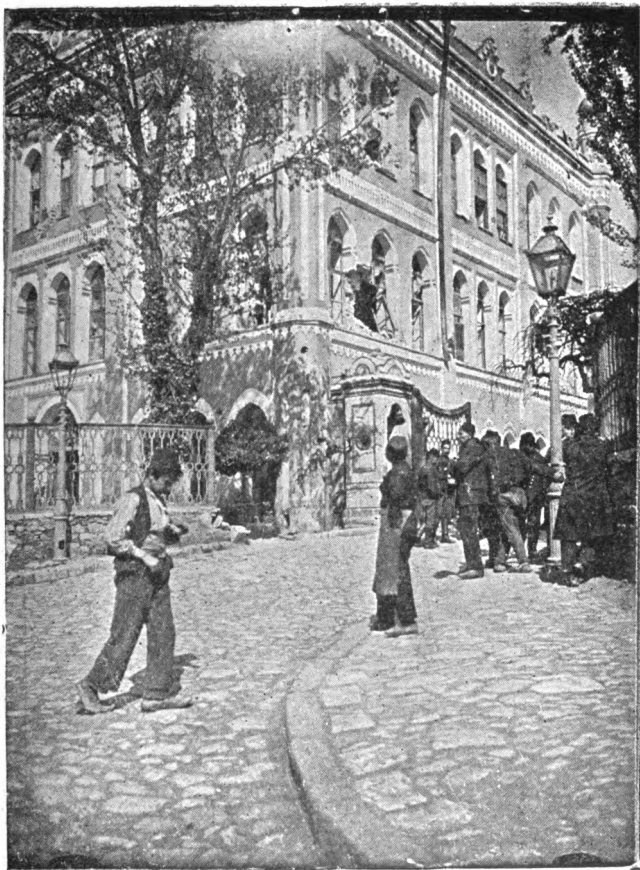
بواننده باب عالی و تقسیم جهته لری مدهش بر طوپ
صداسی ، مترالیوز کورولنیسی ایچنده ایکلیور ، بوولوله
انکیز ، مهیج صدرالقلبده بر حس نجات حصوله کتیریوردی .
باب عالی یه طوغری ایلریله بن قول آقسرایدن کلش ، فقط
باب عالی ایله عسکر قلوبنه تحصن ایدن افراد عاصیه نك
آتشلرینه دوچار اولور اولماز مدافعه یه قیام ایله مشدی .
صباحلین ایرکندن باشلایان باب عالی محاربه سی بر قاچ ساعت
امتداد ایله مشدی . بر طرفدن باب عالی یه قارشی تعیین
ایدیلن طوپلرک مؤثر شرابنلری آغا جلری پارچه لایه رق ،
دیوارلری صیره رق باب عالی پنجره لری تخریب ایدیور ،

دیگر طرفدن عسکری قلوبنه ایدیلن پیاده اتشلری بتون جاملری شاقیر شاقیر ایندیر بیور، بومدهش محاربه اتناسنده سواقلرک سکوتی قلبه عظیم بر خوف و خشیت القا ایلیوردی. تام بواننده ایدی که، عسکری قلوب اوکنده طوران برجیخانه آراهه سنه برمرمی اصابت ایتمش، مدهش بر اشتعال اورته لنی صار صه رق قلوبک پنجره سنی، دیوارینی تارومار ایله مشدی. اورته لنی خفیف بردومان استیلا ایدیور، بودومانک خفیف بلوطلری آتنده حرکت اردوسی افراندن دوشن شهیدلر کورولیوردی. باب عالی محاربه سی بر قاج ساعت دوام ایتمش، افراد عاصیه مقاومت ایده میه جکلرینی اکلا نیجه در حال تسلیم اولمشلردی.

ادرنه قپوسندن استانبوله طوغری ایلریله یین قول، اک زیاده فاتح جامعندن مقاومت کورمشدی. شریعت احمدیه یی الت استبداد اتخاذا ایتک ایسته یین، وطنه خدمت ایله مکی ذل مسکنته ترجیح ایدن بعض خواجه لر فاتح جامعنه تحصن ایتشلر، بورادن حرکت اردوسی افرادینه قارشی آتیش ایتشلردی؛ فقط غلیان حمیتله آتیلان ماوزر قورشونلرندن تخلیص حیات ایده میه جکلرینی اکلا نیجه در حال تسلیم اولمشلردی. بو قول بر انتظام

فوق العاده ایله ایلیله مش، حربیه نظارتی تسلیمه مجبور
ایتمش، بیهوده یره قان دوکولسنه مانع اولمشدی .
اک زیاده مقاومته معروض اولان قول، شیشلی-بک
اوغلی خطفی تعقیب ایدن قولدی . بوقول شیشلمیدن
مکتب حربیه یه طوغری ایلیله مش، ایلك مقاومته مکتب
حربیه جوارنده کی مائثر عسکرلردن دوچار اولمشدی .
بو قولک ایلیسینده سلانیک ژاندارمه لری بولونیوردی .
ژاندارمه لر تعرضه دوچار اولور اولماز درحال آتسه
باشلامشردی ؛ بو آتش غایت مؤثر بر صورتده اون
دقیقه دوام ایتمش، افراد عاصیه مائثرک ارقه سندن، ارمی
مزارلنی یاننده کی یولدن فرار ایله مشلردی .
محاربه غایت سریع، فقط صوک درجه مؤثر اولمشدی .
هرکس بو آنی تفنک صدالردن خوف وهیجانه دوچار
اولیور، سوقاقلره یاغمور کبی مر میلر یاغموردی بر
طرفدن حرکت اردوسی کولکلیلری، کچه کلاهلی، کنج،
مولوی کلاهلی، آق صقاللی، بتون پیر وجوان،
اوموزلرنده ماوزرلر، یوزلری حرارت شمسدن یاتمش،
بر غیرت خارق العاده ایله ایلیریلیورلردی . اهالیدن بعضلری
بو وطنپرور عسکرلره بیسکویلر اکرام ایتمک ایسته یور،

بومباردمان دن صکره تقسیم قیشله سی

فقط عسکر، ضابطلرک مساعده سی اولماقجه هیج برهیدیه قبول ایتیمه جگنی بیان ایلیوردی .

حرکت اردوسی افرادی ، مکتب حربیه شاگردانیله برابر تقسیم قیشله نه طوغری ایلر بلیوردی . ژاندارمه لر ده اول بک اوغلی جاده لرینی طومشلردی . ژاندارمه لرک برچوغی اردومزک کنج ومقتدر ضابطانندن مرکبیدی . بونلر قول آغاسی ، یوز باشی رتبه لرنده اولدقلری حالده هپ نفر قیافته کیرمشلردی . ژاندارمه لر خارق العاده بر فعالیتله سوقاقلری طولاشیور ، راست کلدیکنی استیجواب ایدیور ، سؤ نیتله طولاشان خانلری درحال تپه لیوردی .

مکتب حربیه شاگردانک بر بلوکی سفارتخانه لری محافظیه مأمور ایلمش ، بر بلوکی ده تقسیم قیشله سی قارشیدسنده کی قطعاته التحاق ایله مشدی . پانفالتینک آرقه سوقاقلرندن تقسیم تعلیمخانه سی جوارینه طوغری حرکت ایدن قول سرعته ایلر یلیور ، پنجره لره اوشوشن ، مندیللرینی صاللایان قادین ، چولاق چوجق بتون خلقک آلقیشلری ارسنده تقسیم تعلیمخانه سنک ارقه سی آلیوردی . پاره مقابنده شریعت طلب ایدن عاصی عسکرلر حرکت اردوسنه اتقیاد ایتدکلری حالده بورادن آتسه طوتولاجقلردی .

حرکت اردوسی افرادی تقسیم قیشله سندن ایديله جك
آتشلردن تستر ایتك ایچون تعلیمخانه نك کریسنده آوه
یایلمش، استنادلر تعلیمخانه کریسنده کی چقورلغه
یرلشدیرلمشدی. عاصی عسکرلره اولاتسلیم اولملری تکلیف
ایدلمش، عدم موافقت جوانی آیر آتماز شدتلی بر آوجی
آتشی باشلامشدی. حرکت اردوسی افرادی طاغنیق
نظامده بیوک بر مهارت، خارق العاده بر مکملیت ابراز
ایدییوردی. دوز و آجیق بر اراضیده، هیج بر ستره
موجود اولمادینی حالده سورونه سورونه ایلریلیورلر،
قیشله نك پنجره لرینه اولدیریجی بر آتش اجرا ایله دکدن
صوکره صچرامه لر پاره قلغه طوغری ایلریلیورلردی.

افراد پارمقلغی طوتاز طوتماز تستری قطعی بر صورتده
تأمین ایتشلر، پنجره لره طوغری شدتله بر آوجی آتشی اجرا
ایلمشلردی. عاصی عسکرلر بو آتسه مقاومت ایده، یه-
جکلرینی اکلا یورلر، حرکت اردوسی افرادی اغفال
ایچون: یاشاسین حریت! دیبه باغری یورلردی. حرکت
اردوسی افرادی بو خائن عسکرلرک سوزلرینه اینانه رق
ایلریلیورلر، فقط براز صوکره شدتلی بر آتسه دوچار

اولور اولماز در حال یره یاتیورلردی . آرتق استنادلرده
اوجی خطنه داخل اولمشلردی .

اوجی آتشی قیشله نك جاملرینی ، چیر چیوه لرینی ارجه
پارچه ایتدیگی ائاده تعلیمخانه کریننه تعبیه ایدیان طو-
پلرک شرپنلرلی قیشله دیوارلری اوزرنده جسیم رخنه لر
آچوردی . آره ده طوپلرک واسع ، کورولتیلی صدالری
اره سنده ماکنه لی تفنکلرک فاصله سنز ، سریع صدالری
ایشیدیلیور ، ماوزرلرک خفیف پاتیردیلری بوولوله دهشت
انکیزی اکل ایدیوردی . ساعت درت بچتمده : آتس کس !
قومانده سی تقسیم تعلیمخانه سنده طین انداز اولیور ،
عاصیلر مذاکره ایتمک نیتنده بولونقلرینی خبرو برسیورلردی .
ساعت بشی چاریک کچه بتون افراد عاصیه تسلیم اولمش ،
سلاحلرینی برافه رق حرکت اردوسنک امرینه تابع
اولمشدی .

تقسیم قیشله سنده محاربه دوام ایتدیگی ائاده طشاش
قیشله ده شدتلی برصورتده محاصره ایدیلیوردی . بو قیشله ده
اک زیاذه مقاومت ایدنلر ، قانون اساسی احکامنه صادق قاله جقلر
ینه دائر قرآن کریم اوزرینه یمین ایتدکلری حالدده پاره یه طاپینه
رق یمینلرینی نقض ایدن ، عثمانلی اردوسنده احراز موجودیت

ایله مکه هیچ بریافت کسب ایده مین دردنچی آوجی طا .
 بوری ایدی . بو طاور ، پیاده آتشرینه قارشى اومتین
 بناداخلنده شدتله مقاومت ای دیور ، فقط مکتب حربیه
 تعایمه خانه سنه تمییه ایدیلان طوپلرک ، مؤثر آتشرى بو عاصی
 عسکرلرک قوه معنویه سفی صارصیوردی . طاش قیشله
 محاربه سی حقیقه مدهش اولمشیدی . افراد عاصیه ابی بر
 تعلیم وتر بیه کورمش اولدقلری جهتله شدتله مقاومت اید .
 بیور ، مؤثر آتش اجرا ایتک اصولنه تماماً واقف
 بوانیورلردی . حرکت اردوسی افرادینک مر میلری قیشله
 دیوارلرینه ، پنجره لرینه یا غمور کبی یا غور ، اصابت ایتدیکی
 طاشلری پارچه پارچه ای دییوردی .

افراد عاصیه بر ط فدن تسلیم اولاجقلرینی اشارت ای دییور
 لر ، دیگر طرفدن یانلرینه طوغری ایلر یله بن افراده شدتله
 آتش ای دییورلردی . اوزمان محاربه کیتدکجه شدت پیدا
 ای دییور ، شراپنلرک تأثیر مخربی تصادف ایتدیکی دیوار .
 لرده رخنهلر حصوله کتیر بیوردی . بو محاربه ساعت سکره
 قدر دوام ایتمش ، شدتلی آتشر اجرا سی ، جواب برد ویرن
 عاصیلری ده تسلیمه مجبور ایله مشدی .

تقسیم وطاش قیشله محاربه لر ی ۱۱ نیشان محارباتنک اک

مهم بر صفحه سنی تشکیل ایله مشدی . حرکت اردوسی
افرادینک ، متین دیوار لر کر یسنه تحصن ایدن افراد عاصیه بی
تسلیمه مجبور ایتسی بو افرادک تعلیم و تربیه ده کی اقتدارینی
اثبات ایدیور ، فقط ضابطسز بر قطعه نک هیج بر ایشه
یارامدیغنی ده بتون نناجیله اظهار ایلوردی . درت ساعتدن
زیاده امتداد ایدن بو مختلف عماره لرده مجموع تلفات بر قاج
یوزه بالغ اولمش ، ارکان حربیه بیکباشیسی مختار بکله بر
ایکی ضابط شهید اولملردی .

* * *

ساعت یدی یه طوغری سو قاقلرده تک توك اهالی کورونمکه
باشلامشدی ، باب عالی جاده سی تدریجاً غلبه لقلاشیور ،
بر قسم اهالی طوپلرک باب عالی ده کی تخریباتی سیره کیدیور ،
بتون جاده لری حرکت اردوسی افرادی ، ژاندارمه لری
اشغال ایدیوردی . نقطه لرله اشغال اولنان ایصسنز
جاده لر اورتسندن نفر البسه سی کیمش ، اللرنده ماوزر ،
برچوق کوکلی ضابطلرک کوپری یه طوغری سرعتله
ایلرله دیکی کورولوردی . کوپری دن بر زینی متعاقب
پیاده لر ، بطریه لر کچیور ، قیرمزی سنجاقلرک خفیف خفیف
توحی قلبه بر سرور نجات حصوله کتیریوردی .

آرتق خلق آقین آقین بك اوغلنه كچمكه باشلامشدى .
 بك اوغلنده بتون دكانلر قیامش ، قادین ، ارکك آقین
 آقین طولانیور ، اسیر ایدیلن افرادعاصیه قیشله لراو كنده
 طولانیوردی . اوتهدن براركان حربیه هیئتى توزلرایچنده ،
 تقسیمه طوغری ایلیله یور ، عاصی عسکرلر اطرافنه طولانیان
 خلقك آقیشلری اره - نده توقف ایدیوردی . مظفر
 اردو ، خلقك آقیشلری اره - سنده نشوة ظفردن تمامیه
 حصه مند اولدینی حالده ، پاره مقابلنده وطنلرتی هلاکه
 سوروكله یین ذلیل عسکرلر ، سلاحلری اللردن آلمش .
 حب وطن حسندن نصیبی اولیان ضابطلری ذلیل وحقیر
 قافله عصات اره - سنه قاریشمش اولدقلى حالده سوقاقلردن
 كچدكجه ، بو عاصی چته لك قربان مظالمی اولمقدن قورتولان
 خلقك سیاستنده برعلامت نفرت حصوله کلیور ، بوتون
 خلق بو عاصی عسکرلری نظر تحقیری آلتنده
 آزییوردی . بونلك اره - سنده خواجه ، پولیس وسائر
 ارباب ارتجاعده موجود بولونیور ، انلك اطرافنده حرکت
 اردوسنك جسوروفداكار عسکرلری پاك ودرخشان ناصبه لری ،
 پارلاق قصا طورده ایلیله یور ، بو وطن خائنلرینی آقشاملره
 قدر بلوك بلوك سوق ایدیورلردی .

آرتق بتون نظردقت ییلدیز محاصره سنه، بو مقرر استبداده تملق ایتمشدی. اوکیجه هرکس برسکون نام ایچنده اولرینه چکیلیور، ایرتسی صباح ییلدیزک سقوطی خبریله محظوظ اولق امیدینی پرورده ایدیوردی. صباحین هیچ برغزته انتشار ایتمیور ایدی. نيسانك اون ایکنجی کونی غزته یرینه حرکت اردوسنک بیاننامه لری نشر ایدیلیوردی. بر بیاننامه ده انضباط دائره سنک مقرراتی نشر اولونیور، دیگر بر بیاننامه ده حرکت اردوسنک خلاصه مظفریاتی مندرج بولونیوردی. دیگر ایکی بیاننامه ایسه مندرجات اعتباریله فوق العاده براهیتی حائر بولونیوردی. بو بیاننامه لر آتیده کی موادی احتوا ایدیوردی :

اداره عرفیه بیاننامه سی

مشروطیت مشروعه اداره مزك مكملأ تأیید و تقویه سی ایله برابر آتیا ادنی مرتبه دوچار ضعف و تزلزل اولماسی و وطن مقدس مزله موجودیت ملیه عثمانیه مزك تأمین سلامت و بقاسی اسبانك استكمالی ضمننده بو كره مباشرت اولنان حرکت عسكریه عون و عنایت

حقله رهين موفقيت اولمش و بونك نتايح حسنه و خيريه سنك افتطافي و مشروطيت مقدسه مزك متين بر صورتده تأسيس و تقويه سي فوق العاده حائز اهميت اولان پاي تحت آسايشنك استحصال و ادامه سنه منوط و موقوف بولنش اولديغندن بكوندن اعتباراً استانبول و بلاد ثلثه ايله اذميد و چتالجه سنجاقلرنده و اطهر و بلكقوز و قارنال و ككبوزه قضالرنده اداره عرفيه نك اعلان و تطبيقه قرار و يرلديكي و بناء عليه بوسره ده محل آايش الكا وفاق بر حركت اداره عرفيه جه بك آغر مجازاتي مستلزم اوله جفندن هر كسك اكا كوره كال بصيرت و انتباه اوزره حركت ايلمسي لزومي اعلان اولنور .

اوچنجي اردو و حركت اردوسي قومانداني

برنجي فريق

محمود شوكت

*
*

جراند محليه و اجنبيه دن اكرتيسي حركت اردوسنك اتحاد و ترقي جمعيتيله مناسبتده بولنديغني درميان ايدييورلر .
بوفكر و مطالعه تاميله خلاف حقيقتدر . عموم عثمانلي اردو

حرکات اردوسی قوماندانلرنندن علی پاشا

لری، کافل فوز ونصرت عثمانی اولان اداره مشروطه نك محافظه سی نامنه عهد وميثاق ايتمش اولملری حسیبله اخیراً استانبولده وقوعه کان تشبثات ارتجاعیه بی احما وبیان دولتی ترصین املیله بالاتفاق مستعیناً بتوفیقه تعالی استانبول اوزرینه براردو سوق ایتشلردر . بواردو نك قوماندانلریله ضابطان وافراندن هیچ بری هیچ بر جمعیه و فرقی سیاسی دن هیچ بر یسنه منسوب دکلردر . اساساً سیاسیات دولته مداخله لری قطعاً جائز اولیان ضابطان وافرادهسکریه عثمانیه یالکزمافوقلری طرفندن آلدقلری اوامری حرفی حرفنه اجرا ایدرهك بشقه هیچ بر قوتك تحت نفوذ و تأثیرنده بولنیمه جقلر وعکس حرکتی ثابت اولانلر قانوناً تجزیه ایدیله جکلردر . بناءً علیه حرکت اردوسنك بر جمعیت خفیه ویا جلییه منسوبتی وبا خصوص اردونك هر هانکی بر تأثیر تحتنده حرکت ایتکده بولندی حقنده کی مدعانك کلیاً اصل و اساسی اولمدینی اعلان و اخطار اولنور .

۱۲ نیسان ۳۲۵

اوچنجی اردو و حرکت اردوسی
 قوماندانی برنجی فریق
 محمود شوکت

خلق، بوايكي بياننامه نك مواعيد سلامت بخشاسندن فوق العاده محفوظ اوليور . فقط بتون نظر دقتي ييلديز محاصره سنه عطف ايدييوردي . اوكون سليميه قيشله سي ده بلا محاربه تسليم اولمش ، بك اوغلنك طويه طوتولاجني ، سايميه نك تسليم اولميه جنی حقنده کی شایعه لرده اورته دن قالمشدی .

نیسانك اون اوچنجی كونی ییلدیز محاصره سی كندكجه شدت پیدا ایدیيوردي . بتون مات عبدالحمیدك خلغنه انتظار ایدیيور ، مبعوثان دائره سنده انعقاد ایدن مجلس ملینك مقرراتنه کمال اهمیتله دقت ایدیيوردي . هر طرفه مختلف شایعه لر دوران ایدیيوردي . ملتک یگانه املی عبد الحمیدك خلعی ایدی . بواملی عقیم براقه جق برروایت شایع اولور اولماز بتون سیالرده برعلامت مایوسیت حصوله کلیوردی .

بوئانده بیلدیزی احاطه ایدن خط محاصره كندكجه تقرب ایدیيور ، عبدالحمید هیج براندیشه ، هیج برخوف آراه ایتمیوردی . برطرفدن سرایك خفیله لری ، تفنگچیلری ، آغلری آراه آراه طاشنیور . دیگر طرفدن صو وغاز بورولری کسلییوردی . خارجه کی الکتریق ماكنه لری

کاملاً طور دیرلمش ، سرایه ارزاق و ماکولات ادخالی
منع ایدلمش ایدی .

بازار ايرتسی کونی ایشامی سرایدن یوزلرجه قادیلرک
فریادی ایشیدیلوردی . بونلر سرایک هجوم ایله ضبط
ایدیله جکنه ، کندیلرینک عسکر الینه دوشه جکنه ذاهب
اویورلر ، حرم آغالری ، یاورلر ، سائر آغالر فوق العاده
دوچار هراس اولیورلردی .

کیجه ، محاصره خنده عظیم برفعالیت حاصل اولمغه
باشلامشدی . محاصره خطی کتدکجه تقرب ایدیور ،
بیاده و طوپچی حاکم نقطه لری اشغال ایدیوردی . بوسره ده
اورتلق آغارمغه باشلامش ، مرمره نیک سطح پرسکونی
اوزرنده برانشعاع نظر فریب حصوله کلشدی . کونش
اسکدار تپه لرندن طوغمق اوزره بولنیور ، فخرک ایلیک
رنک آتشینی سونکولر اوزرینه میال زوال لمه لر سرپیوردی .
بواننده سرایک ایچنده عظیم براندیشه حاصل اولیوردی .
باش کاتب جواد بکله مابینجی نوری پاشا عبداحمیده آرتق تردد
ایده جک زمان اولمدیغنی سویلیورلر ، ییلدیزک ضبط ایدیله جکنی
قطعی برصورتده اخبار ایدیورلردی . عبد الحمید بوسوک
دقیقه لرده بیله برچاره نجات تحری ایتمش ، فقط بتون

جنایتلرینک صوک دقیقه لری حلول ایتدیکنی اکلاینجہ ،
عظیم برعجز و بی تابی ایچنده راضی اولمشدی .
عبد الحمیدک بو موافقتی اوزرینه سرای داخنده کی
عسکرلر بربرر تسلیم اولیور، سرای باغچه سی ایله حولیسی
حرکت اردوسی ضابطانی طرفندن اشغال اولنیوردی .
عبد الحمیدک خلع قراری صالی کونی صباحی مجلس
مبعوثان واعیان طرفندن صورت قطعیده ویرلش ، بو
بابده لازم کلن فتوی برسرعت فوق العاده ایله احضار
اولونمشدی . بو فتوی عبد الحمیدک بتون جنایتلرینی احتوا
ایدیوردی :

فتوای شرعی

امام المسلمین اولان زید بعض مسائل مهمه شرعیه یی
کتب شرعیه دن طی و اخراج و کتب مذکورہ یی منع و
خرق و احراق و بیت المالدہ تبذیر و اسرافله مسوغ
شرعی خلافده تصرف و بلا سبب شرعی قتل و حبس
و تغریب رعیه و سائر کونه مظالمی اعتیاد ایلد کدن صکره
صلاحه رجوع ایتمک اوزره عهد و قسم ایتمش ایکن یمینده
خانث اوله رق احوال و امور مسلمینی بالکلیه مختل قیله جق

فتنه عظیمه احداثده اصرار ومقاتله ایقاع ایتمکله منعه
مسلمین زید مزبورک تغلبنی ازاله ایتمکله رنده بلاد اسلامیه نک
جوانب کثیره سندن مزبوری مخلوع طائیده قلمینه دائر
اخبار متوالیه ورود ایدوب مزبورک بقاسنده ضرر محقق
وزوالنده صلاح ملحوظ اولمغین زید مزبوره امامت وسلطنتدن
فراغت تکلیف ایتمک ویاخلع ایتمک صورتلرندن هانکیسی
ارباب حل وعقد و اولبای امور طرفندن ارجح کوریلور
ایسه اجراسی واجب اولورمی ؟

الجواب

اولور.

کتابه الفقیر

السید محمد ضیاءالدین

عفی عنه

فتوای شرعی صادر اولور اولماز عبد الحمیده خلع
قرارینی تبایع ایچون بر هیئت کوندرلمشدی. هیئت، اعیانندن
عارف حکمت پاشا، آرام افندی، مبعوثانندن اسعد پاشا
وامانوئل قره صو افندیدن مرکبدی. هیئت بیلدیزه کلیر

گلز ژاندرمه و پولیس مفتشی میرالای غالب بچی بولمش ،
 غالب بك ده باش كاتب جواد بكه مراجعت ایده رك هیتك
 عبدالحمیدی كورمك ارزوسنده بولوندیغنی تبایغ ایله مشدی .
 جواد بك ، عبدالحمیددن آدیغنی مساعده اوزرینه هیئت
 ایله برابر چیت كوشكك حرم دائره سنه كلیش ،
 اوزمان حرم قپوسی قاپانمشدی . هیئت دائره نك آلت
 قاننده بر اوطه یه داخل اولدیغنی ائناده عبد الحمید آیاقده
 طورییوردی . اوطه ده متعدد قولتوقلر ، جسم بر آویزه ،
 ایکی بیوك آینه ، اوزرنده بر بطانیه بولونان اوزون بر قولتق
 بولونیوردی . عبد الحمیدك یاننده اوغلی عبدالرحیم افندی
 بولونیور ، غالب بكه جواد بك ، یدی سكر حرم اغاسی ،
 اوچ بش خدمه اوطه قپوسنده طورییورلردی . هیئت
 اوطه یه كیردیگی زمان ایچریده قادینلرك فریادی ایشیدیلیور ،
 عبد الحمید اوتوز اوچ سنه لك مشاغل غدارانه سندن بیتاب
 بر حالد آیاقده بولونیوردی . عبد الحمید سیاه بر چاكت كیمش ،
 اوزرینه بر پارده سو آلمش ، پارده سونك دوگمه لرینی كاملاً
 ایلیكده مشدی . عبدالرحیم افندی ایسه یاننده ، سیویل بر
 البسه كیمش ، ایکی الی كو كسنده ، احترامکارانه بروضعیت
 آلمشدی .

هیئت او طهیه داخل اولور اولماز اسعد پاشا عبدالحمیده
برخطوه قدر تقرب ایدرک عسکرجه بر سلام ویرمش ،
بعده شوصورتله خطاب ایله مشدی :

— ملت مجلسی طرفندن مأموراً کلدک ، فتوای
شریفه مبنی ملت سنی خلع ایتدی . تبلیغ ایدیورز . مع
هذا حیاتکرله اولاد و عیالکزک حیاتی امیندر .

اسعد پاشانک بونطی ، عسکرانه تبلیغاتی ختام بولور
بولماز عبد الرحیم افندی قنابه قبانهرق فریاد ایدیور ،
هنچقره هنچقره آغلا یوردی . اسعد پاشا ینه عسکرجه
برتمنا ایدرک هیئتله برابر چکلمک اوزره ایکن عبدالحمید
مستمندانه برطور ایله هیئتک ارقه سندن باقیور :

— بعض افاداتم واردر . مساعده ایدیکر ، کیتمیکر .
بنی بوراده یالکز بر اقاییکر . صوکره یارین نه بن سزی کوره
بیلیرم ، نه ده سزنی . حیاتم امینمیدر ؟
دیور و بالور ایوردی .

عبدالحمیدک اصراری اوزرینه اسعد پاشا تکرار کری
دوئمش ، عبدالحمیده :

— عثمانلی ملتی نجیدر ، اصیلدر . اونر بر پادشاه
معزولنه نه یایمق لازم کلدیکنی بیلیرلر . تکرار ایدیورم :

جانکز ، اولاد و عیالکزک حیاتی امیندر .

جوانی ویرمشدی .

عبد الحمید متصل نفسنی محافظه یه چالشیور :

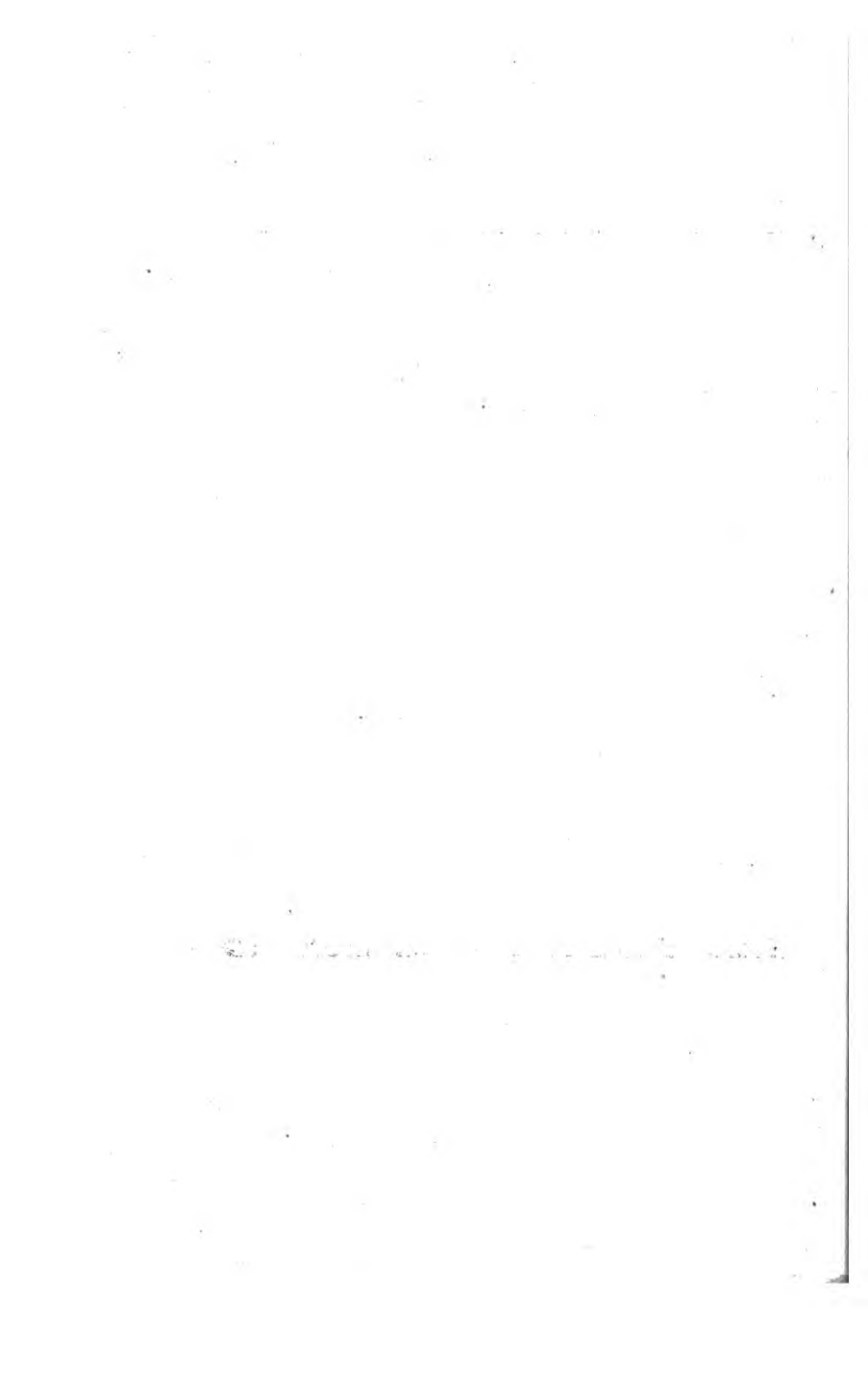
— بنی بوراده براقاییکز . چراغان سمرایزه کیده یم .
بورادن اورایه باغچه دن کیدیله بیلیر . عائله می باغچه دن کتور یرم .
یالکز آره مزده قاچ کوچ واردر . صلاح الدین افندی
چراغاندن چکیلسین . برده بزم برکوشکم وار . کندم
یابدیرمشدم . معهود کمال الدین پاشا ضبط ایتدی . دعوی
ایده جکدم . وقتی کلمه مشدی .

دیوردی . عبد الحمید بوسوزلری سویلرکن چکه سی
تتره یور ، بکزی فنا حالده اوچمش ، غضبوانه ، قورقونج ،
برسیا ایله سوزنده دوام ایدیور :

— بن ذاتاً ایشک بویله اولاجغنی بیلوردم . برادرمی
اوتوزاوج سنه صاقلادم . اوده بنی محافظه ایدرظن ایدرم .
دیوردی .

فقط اسعد پاشا عبد الحمیدک جنایتلرینی
ستر ایچون سویله دیکی بوسوزلره قطعاً اهمیت ویرمه مش ،

شهید حریت بیگباشی مخار بك

کندیلرینک یالکز خلی تبلیغه مأمور اولدقلرینی قیصهجه
افاده ایلمشدی .

هیئت قبودن چیقدیغی زمان ، عبدالحمید ، سلطنت
مستبدانه سنک صوک دقیقلرینی حدتله ، عصی هیجانلرایچنده
کچیریور ، حرم طرفندن چیقان آجی آجی فریادلر توکلری
اورپرتیوردی .

---

۵. جلوس شنکری، عبدالحمیدک تبعیدی

۱۴ نیسان - جلوس تدارکاتی - حربیه نظارتی میدانده، -
محمدر شاد افندی حضرتلریته تبلیغ جلوس - تاجدار جدیدک
حربیه نظارتیه ورودی - رسم بیعت - جلوس طوپلری -
عودت شاهانه - ۱۵ نیسان کمیجهسی - جلوس دونماهی -
عبدالحمیدک سلائیکه اعزامی - ملنک خلاصی .

۱۴ نیسان صباحی عبدالحمیدک خلی حوادی اطرافه
شایع اولور اولماز ملت کنیش برنفس المشدی. کیمک
سیماسنه عطف نظر ایڈسه، برهفتهک انقلابک، متمادی
تفنک کورولتیلرینک، قانلی و غدارانه جنایتلرک تأثیریله
حصوله کلن ملال انکیز اصفرا ره بدل شمدی برلمعه نشاط
حصوله کلیور، ملت عبدالحمیدک فلاکت سلطنتدن خلاص
اولمقدن متولد بر سرور فوق العاده اظهار ایدیوردی .
آرتق سنه لردن بری دوش بدبختی ملتنده عظیم بر بار طاقتفرسا
حالنده حکم فرما اولان کابوس مشخص اورته دن قالمش،

ملت نوروز سعادتى كورمك سعادتنه نائل اولمشدى .
عبدالحميد خلع ايدلمش ! بوتبشير ، قلبده اويله فرخ
وشادى حصوله كتيريوردى كه ، بونى هيچ برمسرتله ،
هيچ بر سعادتله مقايسه ايتمك قابل دكلى . بوسرور بتون
ملتك سرورى ، بوسعادت بتون ملتك سعادتى ايدى . الله!
اونه مسعود ، نه مبارك بريوم شادى ايدى ! خلق فوج فوج
حريبه نظارتنه كيدييور ، يكديكريه كوروشن ايكي
ارقداش متبسم ، نشئه دار برسيمانيله بو بشارت عظمادن
بخت ايديبور ، قلبلر بر هيجان سرور ايچنده ضربان
ايليوردي . عبدالحميد خلع ايدلمشيدى ! ملتى سنه لرجه ازوب
محو ايدن بو وجود مظالم اود آرتق صحنه سياسياندن ابدى
چكلمشدى . بويوم خلاص ، عثمانيلرك الك بيوك بركونى ،
الك مسعود بريوم سعادتى ايدى !

حريبه نظارتنده كي حاضر لقلر قلبده عظيم بر حظ
و سرور حصوله كتيريوردى . بر زمانلر ، عبدالحميدك
محافظة استبدادى ايچون بسله ديكي نازكور عسكرلرك مجمع
عصيانى اولان بوميدانده ، شمدى رسنه طابورى مى
البسه سى ، بياض كلاهلى ، توبلى چيكنلرى ، مردانه
طورلريه عرض اندام ايديبور ، استحصال حریت ايچون

جانی فدا ایدن بو قهرمانلر قلبده عظیم بر حرمت تولید ایدیوردی . اوتوده یشیل ، نظر فریب چنلر اوزرنده حرکت اردوسی طوپجیلرینک بیاض چادرلری منظور اولیور ، ارده صروده امرکتین برنفرک توزلراچنده آت قوشدیردینی کورولیوردی . سلطنت قپوسنک ایچ طرفنه برچوق کنج ضابطلر ، اللرنده ماوزر ، قهرمان کولکلیر طولیلاشمش ، بویوک کونک بتون سوابقی نقل ایدیور ، طیشاریده بیغین بیغین کلن خلکک ، سرعتلی سرعتلی قوشان بارکیرلرک ، آرابه لرک کورولتیلری ایشید یلیوردی . بر طرفدن سواقلر براقلرله دونادیلور ، دیکر طرفدن حربیه نظارتی میداننده کی بطربه ، ملته عبدالحمیدک استبدادندن ابدیاً خلاص اولدیغنی مدید طراقه لریله تبشیر ایچون فوق العاده حاضرلقده بولنیوردی .

سلطنت قپوسندن حربیه نظارتی دائره سنک بایزیدجامع شریفنه ناظر قپوسنه قدر امتداد ایدن میدان اوزرنده ، صاغ طرفده رسنه ملی طابوری ایله ایکنجی اردوسواری افرادی ، صول طرفده اوچنچی اردو طوپجیلری ایله حریت اردوسی افرادی اخذموقع ایشلردی .

ساعت یدی به طوغری اعیان ومبعوثان اعضاسی

حریبہ نظارتہ کلیور ، ایک صرہ تشکیل ایڈن افراد
ارہ سندن دردر بشر مبعوثک کچدیکی کورولیوردی .
محمد رشاد افندی حضر تلیرینہ تبشیر سلطنت ایچون بر هیئت
مبعوثہ کوندر لمشدی . هیئت مبعوثہ طولہ باغچہ سراینہ
کلہرک رشاد افندی حضر تلیرینہ عرض معلومات ایتمش ،
براز صوکرہ رشاد افندی حضر تلیری صالونی اشرف ایله
مشدی . رشاد افندی حضر تلیرینہ ملٹک کنڈیلرینی مقام
سلطنتہ اجلاس عزمنده بولندیغی ، براز صوکرہ بر
هیئت کلہرک کنڈیلرینی آلاجنی ، بناء عایہ اعتدال اوزره
حرکت ایتملی بیان اولنمش ، رشاد افندی حضر تلیری
جواباً شو مطالعده بولونمشدی :

— اوتوز اوچ سنہدر اعتدالی محافظہ ایتدم . بو
مدت ظرفنده دائم ملٹک سلامت وسعادتنہ دعالم ایتدم .
مادام کہ ملت بنی آرزو ایدیور ، مع التشکر بو خدمتی
قبول ایدرم . برنجی اہلم شرع شریف وقانون اساسی
موجبنتجہ اجرای حکومتدر . ملٹک آرزو وآمالندن ذرہ
قدر انحراف ایتتم . جناب حق موفقیت احسان ایدرسہ
بختیارم .

صوکرہ ، ہیئتک نوزمان کلہ چکنی ، کنڈیلرینی نرہ یہ

کوره جکئی سئوال ایتمش ، هیئتک یارم ساعته قدر کله جکی
وکندیلر نی بیعت ایچون حربیه نظارتنه کتوره جکی بیان
ایدلمشدی . فی الحقیقه یارم ساعت سو کره کلن هیئت ، رشاد
افندی حضرتلر نی آلهرق طولمه بانجه دن حرکت ایتمش ،
طوبخانه دن آتیلان طویلر بتون ملتک قلبنده برسرور
وشادمانی حصوله کتیره شدی .

*
**

شهریار جدید غازی احمد مختار پاشا ایله برابر بر
استمبوطه راکب اولمشدی . بو استمبوطی دهابر قاج استمبوط
تعقیب ایدیور ، واپور لر بایراق لرله دونانیور ، بتون سفینه لر
راسمه سلامی ایفا ایدیوردی .

استمبوط سرکه جی یه واصل اولدینی زمان حربیه شاگردانی
طرفدن استقبال ایدلمشدی . ناجدار جدیدک بتون
وطن قهرمانلری اره سنده بشوش و متبسم برسیما ایله
کچدیکنی کورن خاق نشوه لرندن اللرینی چیر پیور ، چوق
یشا آوازه سی متمادی بر صورتده عیوقه ایصال ایدیلیوردی .
ساعت سکزی یکر می کچه حربیه نظارتی میداندنده
طنین انداز اولان حاضر اول بوروسی اوواسع میداندنده
عظیم برفعالیت حصوله کتیره شدی . رسنه قهرمانلری

در حال حاضر اول وضعیتی آبور ، (سلام طور!) بوروسی
اوزرینه بتون سلاحن بر سرعت فوق العاده ایله سلام
طور وضعیته کتیر یلیوردی .

آراق هرکس ، تاجدار جدیدک ظهورینه صبر سزقله
انتظار ای دیوردی . بوانتظار صمیهانه ائناسنده ایدی که
مکتب حربیه سواری شک کردانی بر رفتار سریع ایله سلطنت
قیوسندن حربیه نظارتنه طوغری ایلیوردی ، صوکره
منتظم بر چرخ حرکتی یاهرق صاغ طرفده ، رسنه ملی
طابورینک ارقه سنده اخذ موقع ای دیوردی . بوانتاده
شهر یار جدیدک سیاه ، ساده بر قوپه آراهسی ایچنده بیاض
کلاهی کوکلیلر ، رسنه قهرمانلری اره سنده آهسته
آهسته ایلیله دیکی کورولور ، بتون یورکلردن تترهک
برصدا ایله چیقان چوق یشا آوازه سی ایشیدیلوردی .
بوصدا متوالی ، صمیمی بر صورتده عکس انداز او ایوردی .
بو آلی حقیقه ملی ، صمیمی بر آیدی . پادشاه ،
ساده بر آراه ایله ملتی اره سندن کچور ، ملت سفر بر
قیافتی ، ملی البسه سیله پادشاهنی استقبال ای دیوردی .
ذات شاهانه حربیه نظارتنه داخل اولدقلری ائتاده بتون
ارکان ، امرا و ضابطان سوئجلرندن الیرینی چیر پیوردی .

شهریار جدید ، سیاه برپارده سو کیمش ، باشنده قیرمزی
برفس ، سیماي بشوش و منوريله مردیونلردن چیقور ، بتون
ضابطان صمیمی ، سورکلی بر صورتده ال چیرپه رق محترم
قوماندانلرینی ایتقبال ایدیورلردی .

ذات شاهانه دائره فاخره بی تشریف ایتدیکی صره ده
موزیقه وطن هواسنی ترنم ایدیوردی . بر طرفدن غایت بائغ
بردعا او قونیور ، بتون حاضر و ن بودعایه کال صمیمیتله آمین
خوان اولیوردی . دعانک ختامنده سلطان محمد رشادخان
خامس حضرتلری بر طور بشوشانه ایله حضاره خطاب ایتمش ،
آئیده کی نطقی ایراد ایدیوردی :

— حقه زده اظهار اولنان حسن قبول عمومیه ییدن
طولای چوق تشکر لر ایدرم . اصل حریتک ایلمک پادشاهی
اولدیغمدن طولای مفتخرم . بندن سو کره کان ایکنجیسی
اولا جقدر !

سو کره ، رسم بیعت غایت پارلاق بر صورتده اجرا
ایدیلیوردی . موزیقه وطن هوا نی ترنم ایدیور ، طویلر
کورل کورل آتیلیوردی . بو ترانه حریت هر کسده عظیم
بر سرور و ابتهاج حصوله کتیریور ، بتون مبعوثان ،
اعیان و ضابطان یکدیگرینی متبسمانه تبریک ایدیوردی .

حریت اردوسنك استانبوله صورت دخولی

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

1880

آرتق رسم بیعت ختام بولمش، شهریار جدید مظفر
 عسکرلرک آوازۀ تجیلاتی ارسسندۀ عودت ایدیور،
 خلقک سرورینه پایان تصور ایدیله میوردی . کردونه
 پادشاهی، دیوان یولندن طوبقویه طوغری آهسته آهسته
 کچدیگی ائناده آلدیشلر، نشئه لر هر طرفده برسور خلاص
 وجوده کتیریوردی .

ذات شاهانه خرقة سعادتیه زیارت ایتمش ، ساعت
 اون بر بچقده بغداد قصرندن طولمه بانچه سراینه عودت
 ایله مشدی .

*
 *

او آقشام هرکسک قلبنده عظیم بر مسرت حکم فرما
 اولیوردی . دونما تدارکاتنه کمال فعالیتله غیرت اولونیور،
 عبدالحمیدک ظلم واستبدادنن خلاص اولان ملت، عظیم بر
 سرور و ابتهاج ایچنده بولونیوردی . بر طرفدن اعلان
 شادمانی ایچون هر طرفدن سلاح آتیلیور، دیگر طرفدن
 خلق سرورینی ، سعادتیه اظهار ایچون نه یاپه جغنی
 شاشیریوردی . بو سرور و شادمانی کیجه لره قدر امتداد
 ایتمش ، اوکیجه شهرک هر طرفی پارلاق بر صورتده
 تنور ایدلمشدی . بو تنویرات ایچنده هرکس خرم و

شادان بر آتی پر سعادت حاضر لانیور، دور مشهور حمیدینک
ابدیاً ختام پذیر اولسندن متولد بر نشوؤ فوق العاده ایچنده
بولونیوردی . اسکدار ساحلارنده ، جاملیجه تپه لرنده ،
بک اوغلی جاده لرنده کی تنویرات نظره بر مژده سعادتله
کولومسراکن ، ییلدیزک شعله استبدادی ابدیاً سونمش
بولونیوردی . بو ائنده ، ییلدیز جاده سنک ظلام پرسکونی
آره سندن کچن ایکی سوارلی بلوکی ایله ایکی زرهللی
اوتوموبیل ، سرایک بیوک قوسی اوکنده بکلوردی .
آرتق نصف اللیل اولمش ، ساعت قله سنک مدید ، اوغولتیلی
طنینلری او ایصسز بنالرا ایچنده عکس انداز او انغه باشلامشدی .
بو ائنده حریت اردوسی افرادندن درت ضابط ، باغچه نک
قومی طرحلری اوزرندن ، منتظم ، ظلال آود جاملر
اره سندن چیت کوشکنه طوغری ایلری یوردی . بو هیئت ،
عبدالحمیده حرکت اردوسی قوماندانلغنک صوک قرارینی
تبلیغ ایده چکدی .

هیئت ، چیت کوشکنه داخل اولدینی ائنده عبدالحمید
حرمده اییدی . حرمدن برچوق فریادلر ، آغلایشلر ایشید .
یلوردی . عبدالحمیده باش کاتب طرفندن خبرویریلیر ویرلنز
طیشاری چیقدی . بکزی صارارمش ، سیاسی هیجان آود ،

همان تتره به تتره به یورو یوردی . عبدالحمید ، اوراده ، بر
قول توغها و طور دی . هیئندن بر ضابط ، عبدالحمیده طوغری
ایلر یلیه رک دیوان حرب عرفی طرفندن ویریلن قرار
موجبجه کندیسنک سلانیکده اقامت ایده جکنی تبلیغ ایتدی .

عبدالحمید بر دنبره دوچار تلاش اولارق :

— نه زمان کیده جکم ؟

دیهه سوردی . ضابط :

— همان شمدی افندم ، هرشی حاضر در !

جوابی ویردی .

بو حوادث عبدالحمیدی عظیم بر خوف و دهشته
دوچار ایتدی . همان اوراده بایلاجق بر حاله کلدی .
یاواردی ، حرمه کیدوب طیشاری چیقمامق ایستدی .
بو مناقشه بر ایکی ساعت دوام ایتدی . نهایت هیئتک
یاننه کلدی . کندیسنک چراغان سراینده بر اقلهسی ایچون
رجار ایتدی . فقط بو قرارک دیکشمسی غیر قابلدی .
عبدالحمید اوزون برسکوتدن سوکره جواب ویردی :
— باری حیاتم محافظه ایدیله جکمی ؟ حیاتم بر شی
اولاجقسه ، بوراده اولسون !

اوزمان ، بر چوق حیاتلری محو و پریشان ایتمکدن

چکینمه یین ، محافظه حیاتی ایچون ملتی پنجه اسارت آلتنده
ایکله تن بو ییلدیز منزویسنه ، حیاتنک محافظه ایدیله جکی
صورت قطعیه ده بیان ایدلدی . عبدالحمید ، متردد ، مایوس
بر سیا ایله :

— اوت ، هپ بویله سویلیورلر ؛ یا صوکره ...
دیدی . سوزینی بیتیره مدی . فقط اوراده حاضر
بولونان عبدالرحیم افندی ایله باش کاتب ، بو وعدک طوتولوب
طوتولیه جغنی بلکه اون بش دفعه سئوال ایتدیلر . نهایت
عبدالحمید کوزلرندن یاشلر آفرق :

— اجدادمدن هیج برینک دوچار اولدینی برجزایه
بنی نصل لایق کورییورلر ؟ دییه باغیردی .
فقط هیج دوشونم یوردی که اجدادندن هیج بری ملنک کوز
یاشلری ، معصوم قانلری ایچنده ادامه استبداد ایتمه شدی . هیج
دوشونم یوردی که ، محاربه میدانلرنده سنه لرحه اوغراشهرق ،
صاف ، مقدس قانلرینی دوکهرک اجدادینک فتح ایله دکلری
یرلری ، کندیبسی صرف ادامه استبداد ایچون دشمنلره
تسلیم ایتمش ، ملتی قهر و ادبار ایچنده یاش آتمش ، عثمانلیق
ناهنی سیئات متوالیه سیله لکه دار ایله ، شدی . ملت ،
اجدادینک اک محترملرینه لایق اولدقلری احتراماتی

ایفا ایتمش، الظالمترینی ایسه خلع وتدهیرایدهرک اخلاقنه
قانی بر نمونه عبرت ابراز ایله مشدی .

عبدالحمیدک بوسوزینه قارشى :

— اجدادیکزدن بر چوغنک مع التأسف دوچار
اولدقلری فلاکتدن سزى تخلص ایچون بویله یابیلدور .
جوانی ویرلدى . اوزمان . درین برسکون حاصل اولدى .
حرم قادینلرینه کینیمه لری ننییه ایدلدى . درت آراهه
احضار ایدلمشیدی . عبدالحمید آراهه یه بئندیکی صروده
یتاب برحاله بولونیوردی . آراهه نك اوکنده و ارقه سنده
قوتلی بر سواری مفرزه سی بولونیور ، اک اوکده زرهللی
اوتوموبیل حرکت ایدیوردی .

آراهه لر بشکطاش ، طوپخانه طریقله سرکه جی یه
متوجهاً حرکت ایدیوردی . آراهه لرک کچه جکی یوللر
کاملاً عسکرله احاطه ایدلمشیدی . عبدالحمید ، شهرک ظلمت
کشیفه سی ایچنده ، صوک جنایتک مجازاتی کوریوردی .
آراهه لر کوپریدن کچه رک سرکه جی یه کلدیکی زمان برصالونلی
واغونله اوچ واغوندن مرکب بر قطار عزیمته مهیا بولو .

نیوردی . ساعت یدی به کلمشدی . استاسیون هر طرفدن
عسکرله احاطه اولونمشدی .

عبدالحمید واغونه بینه جکی صروده قادینلره معاونت
ایدیور، صوکره معدن صوبی اولماق اوزره ایچیله جک
صوایستیوردی . استاسیونک تنویرات مشعشعه سی اورته .

سنده ضابطانک پارلاق اونیفورمه لری کورولیوردی .

عبدالحمید کولرنکلی برجاکت کیمش ، چهره سنده ملال
و اندیشه نمایان اولیوردی . عبدالحمید سالونلی واغونه ،

آلی ضابط ایله یکریمی نفرده دیگر واغونلره بینمشردی .

ترن ، آفرانغه ساعت ایکی یی قرق بش کچه حرکت

ایدیوردی . فقط استاسیونده . شمعی به قدر هیچ بر زمان

بویله بر ترن حرکت آتیه مشدی . ترنک حرکتی ائساننده

نه وداعلاشماق ، نه سلاملاشماق ، هیچ بر شی اولیور ،

هیچ بر مراسم ایفا ایدلیور ، هیچ بر باش کوزو کیوردی .

بیلدیز مستبدینی حامل اولان بو ترن تیز بر چیغلق

قوباره رق حرکت ایدلیور ، بر هیولای مظلم حالنده

کشیف ، قورقونج ظلمتله قاریشیوردی . اوزمان ،

(۹۰)

قارشیده ، اسکدار ساحلنک ظلمتلر ایچنده قالان
بر کوشه سنده ، اظهار سرور ایچون یانان فنارلرک نظر
قریب ، متهز ضیالری مرمره نک قارا کلق طالعهلری
اوزرنده تتره شیوردی . . .

صوک

2779

فیثانی (۵) غروشدر

عبدالحمید ثانی و دور سلطنتی

حرکات اردوسنک استانبوله دخولیه سریر سلطنتدن سقوط
ایدن و بونجه مظالمه خاتمہ چکن خاقان مخلوعک حیات خصوصیه
سیاسیه سندن باحترده باشلیجه سلطان مراد خامس مرحوم
حیات خصوصیه سیله منقاده کچیردیکی عمر بدبختانه دن، عبدالحمید
ثانی نك آوان صباوت و شبابتندن، یسلدیز سرایشده کچیردیکی
اسرار آلود حیاتدن، اوتوز درت سنه لك بالجه وقایع سیاسیه دن
و دور اخیر انقلابدن کال بی طرفی ایله بحث ایدر. پک چوق
رسمله مزین بر چوق وثائقه مستنداً محرردر . فوق العاده
رغبت قرائشدر . اوچ فورمه سی نشر ایدلشدر .

حریت اردوسی پانوراماسی

حرکت اردوسنک روم ایلی دن حرکتیله دهاجلوس آلاینک صوکتنه
قدروقوعبولان تکمیل حادثات ووقوات تاریخیه بی فطوغرافله
آلتمش رسملندن مرکب قیمتدار تاریخی برآبومدره . جزو
جزو نشر ایلنیور بر دانه اشتراسی خالصانه توصیه ایلرز .

Book Acquired
Granville, PA
APR 11 1960

Princeton University Library

32101 060754478